

I

(Akti, katerih objava je obvezna)

UREDBA SVETA (ES) št. 1698/2005**z dne 20. septembra 2005****o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)**

SVET EVROPSKE UNIJE JE —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 36, 37 in 299(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Politika razvoja podeželja mora spremljati in dopolnjevati politike tržne in dohodkovne podpore Skupni kmetijski politiki ter tako prispevati k doseganju ciljev te politike, kot je določeno v Pogodbi. Politika razvoja podeželja mora tudi upoštevati splošne cilje politike ekonomske in socialne kohezije iz Pogodbe ter prispevati k njihovemu uresničevanju ob vključevanju drugih prednostnih nalog te politike, ki so bile določene v sklepih o konkurenčnosti in trajnostnem razvoju z zasedanj Evropskega sveta v Lizboni in Göteborgu.

(2) V skladu s Pogodbo je treba pri oblikovanju skupne kmetijske politike in posebnih metod za njeno izvajanje upoštevati posebno naravo kmetijske dejavnosti, ki je posledica socialne strukture kmetijstva ter strukturnih in naravnih neskladij med različnimi podeželskimi območji.

(3) Reforma skupne kmetijske politike je junija 2003 in aprila 2004 vpeljala bistvene spremembe, ki lahko pomembno vplivajo na gospodarstvo celotnega podeželskega območja Skupnosti, kot so načini kmetijske proizvodnje, metode upravljanja z zemljišči, zaposlovanje ter širši socialni in ekonomski pogoji na raznih podeželskih območjih.

(4) Ukrepi Skupnosti se morajo dopolnjevati s tistimi, ki jih izvajajo države članice, oziroma morajo k njim poskušati prispevati. Partnerstvo je treba okrepiti z dogovori o sodelovanju med različnimi vrstami partnerjev ob polnem upoštevanju institucionalnih pristojnosti držav članic. Partnerji morajo biti vključeni v pripravo, spremljanje in vrednotenje programa.

(5) Ker cilja te uredbe, namreč razvoja podeželja ne morejo države članice zadovoljivo doseči zaradi njegovih povezav z drugimi instrumenti skupne kmetijske politike, obsega nesorazmerij med različnimi podeželskimi območji in omejitve finančnih sredstev držav članic v razširjeni Uniji, in ga je zato lažje doseči na ravni Skupnosti s pomočjo večletnega jamstva sredstev Skupnosti in z osredotočanjem na njegove prednostne naloge, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena, ta uredba ne presega tega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

(6) Dejavnosti Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, (v nadaljnjem besedilu „EKSRP“), in postopki, h katerim prispeva, morajo biti skladni in združljivi z ostalimi politikami Skupnosti ter v skladu s celotno zakonodajo Skupnosti.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 7.6.2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

- (7) Skupnost s svojimi ukrepi v korist razvoja podeželja skrbi za pospešeno odpravljanje neenakosti ter spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami ter spodbujanje nediskriminacije v skladu s Pogodbo.
- (8) Za osredotočanje strateške vsebine politike za razvoj podeželja v skladu s prednostnimi nalogami Skupnosti in s tem za poudarjanje njene transparentnosti, mora Svet sprejeti strateške smernice o predlogu Komisije.
- (9) Na podlagi strateških smernic, mora vsaka država članica pripraviti svoje nacionalne strateške načrte za razvoj podeželja, ki sestavljajo referenčni okvir za pripravo programov razvoja podeželja. Države članice in Komisija morajo poročati o spremljanju nacionalnih strategij in strategije Skupnosti.
- (10) Program razvoja podeželja mora biti v skladu s prednostnimi nalogami Skupnosti in držav članic ter dopolnjevati ostale politike Skupnosti, zlasti politiko kmetijskega trga, kohezijsko politiko in skupno ribiško politiko.
- (11) Za zagotovitev trajnostnega razvoja podeželskih območij se je treba osredotočiti na omejeno število temeljnih ciljev na ravni Skupnosti, ki se nanašajo na kmetijsko in gozdarsko konkurenčnost, upravljanje z zemljišči in varstvo okolja ter kakovost življenja in diverzifikacijo dejavnosti na teh območjih, ob upoštevanju raznolikosti razmer, ki se raztezajo od odročnih demografsko ogroženih in razvojno nazadujočih podeželskih območij pa do obmestnih podeželskih območij, ki so pod naraščajočim pritiskom urbanih središč.
- (12) Vzpostaviti je treba splošna pravila za pripravo in spreminjanje programov razvoja podeželja ob zagotavljanju primerne ravnotežja med glavnimi smerni teh programov razvoja podeželja, ki ustrezajo tem temeljnim ciljem. Taki programi morajo trajati sedem let.
- (13) Za doseganje cilja izboljšanja konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja je treba zgraditi jasne razvojne strategije izboljševanja in prilagajanja človeškega potenciala, fizičnega potenciala in kakovosti kmetijske proizvodnje.
- (14) V zvezi s človeškim potencialom je treba poskrbeti za vrsto ukrepov na področjih usposabljanja, informiranja in širjenja znanja, pomoči mladim prevzemnikom kmetij, zgodnjega upokojevanja kmetov in kmetijskih delavcev, uporabe svetovalnih storitev s strani kmetov in lastnikov gozdov ter ustanavljanja služb za pomoč pri upravljanju kmetij, nadomeščanje na kmetijah in svetovanje kakor tudi svetovalnih storitev v zvezi z gozdarstvom.
- (15) Glede usposabljanja, informiranja in širjenja znanja razvoj in specializacija v kmetijstvu in gozdarstvu zahtevata ustrezno raven tehnične in ekonomske usposobljenosti, vključno z obvladovanjem novih informacijskih tehnologij ter ustrezno zavedanje o pomembnosti kakovosti proizvodov, rezultatov raziskav in trajnostnega upravljanja z naravnimi viri, vključno z zahtevami v zvezi z navzkrižno skladnostjo ter uporabo proizvodnih praks, ki so v skladu z ohranjanjem in izboljševanjem krajine ter varovanjem okolja. Zato je treba razširiti obseg dejavnosti usposabljanja in informiranja ter širjenja znanja na vse odrasle, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, pridelavo hrane in gozdarstvom. Te dejavnosti obsegajo vprašanja v zvezi s cilji na področjih kmetijske in gozdarske konkurenčnosti ter upravljanja z zemljišči in varstva okolja.
- (16) Zagotavljanje posebnih ugodnosti mladim kmetom lahko olajša zagon njihove dejavnosti in kasnejše strukturno prilagajanje njihovih gospodarstev. Pomoč za zagon dejavnosti mora biti pogojena s pripravo poslovnega načrta, ki je instrument, s katerim se čez čas zagotovi razvoj dejavnosti novih kmetijskih gospodarstev.
- (17) Zgodnje upokojevanje kmetov mora imeti za cilj pomembno strukturno spremembo prevzetih kmetijskih gospodarstev s pomočjo ukrepov za lažji zagon dejavnosti mladih kmetov v skladu z zahtevami teh ukrepov ali s prenosom gospodarstva z namenom njegovega povečanja, tudi ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih pri izvajanju prejšnjih shem Skupnosti na tem področju.
- (18) Uporaba storitev svetovanja in pomoči pri upravljanju mora kmetom in lastnikom gozdov omogočiti izboljšanje trajnostnega upravljanja njihovih gospodarstev. Zlasti uporaba kmetijskih svetovalnih služb, predvidena v Uredbi Sveta (ES) št. 1782/2003 z dne 29. septembra 2003 o skupnih pravilih za sheme neposrednih podpor v okviru skupne kmetijske politike in o uvedbi nekaterih shem podpor za kmete ⁽¹⁾, mora kmetom pomagati pri ocenjevanju učinkovitosti poslovanja njihovih kmetijskih

⁽¹⁾ UL L 270, 21.10.2003, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 118/2005 (UL L 24, 27.1.2005, str. 15).

gospodarstev in ugotavljanju potrebnih izboljšav v zvezi z normativnimi zahtevami za upravljanje iz te uredbe in s standardi Skupnosti na področju varstva pri delu.

- (19) Uvedba sistemov pomoči pri upravljanju kmetij, nado-meščanje na kmetijah in storitev kmetijskega svetovanja kmetom in storitev gozdarskega svetovanja posestnikom gozdom pomagati prilagoditi, izboljšati in olajšati upravljanje ter izboljšati celotno učinkovitost poslovanja njihovih gospodarstev z nadaljnjim izboljševanjem človeškega potenciala v kmetijskem in gozdarskem sektorju.
- (20) Glede fizičnega potenciala je treba uvesti vrsto ukrepov za posodobitev kmetijskih gospodarstev, izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov, dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom, spodbujanje razvoja novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij na področjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva, izboljšanje in razvoj kmetijske in gozdarske infrastrukture, obnovo kmetijskih proizvodnih zmogljivosti, poškodovanih ob naravnih nesrečah, in uvedbo ustreznih preventivnih dejavnosti.
- (21) Namen pomoči Skupnosti naložbam v kmetijstvu je posodobiti kmetijska gospodarstva za povečanje njihove gospodarske učinkovitosti s pomočjo boljše uporabe proizvodnih dejavnikov, vključno z uvajanjem novih tehnologij in inovacij, usmerjanjem v kakovost, ekološko pridelavo ter diverzifikacijo kmetijskih in nekmetijskih dejavnosti, tudi v neživilskih sektorjih in z energetskimi pridelki, kot tudi za izboljšanje varovanja okolja, varstva pri delu ter higiene in dobrega počutja živali na kmetijskih gospodarstvih ob poenostavitvi pogojev za podporo naložbam v primerjavi s tistimi, ki jih določa Uredba Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ⁽¹⁾.
- (22) Zasebni gozdovi imajo v gospodarski dejavnosti podeželskih območij pomembno vlogo, zato je pomoč Skupnosti velikega pomena za izboljšanje in širjenje njihove gospodarske vrednosti, povečanje diverzifikacije proizvodnje in krepitev tržnih priložnosti v sektorjih, kot je na primer sektor obnovljivih virov energije, ob ohranjanju trajnostnega gospodarjenja in večnamenske vloge gozdov.
- (23) Izboljšave na področjih predelave in trženja osnovnih kmetijskih in gozdarskih proizvodov je treba spodbujati
- s podporo naložbam, usmerjenim v izboljšanje učinkovitosti pri predelavi in trženju, spodbujanje predelave kmetijskih in gozdarskih proizvodov za pridobivanje obnovljive energije, uvajanje novih tehnologij in inovacij, odpiranje novih tržnih priložnosti za kmetijske in gozdarske proizvode, poudarjanje kakovosti, izboljšave na področjih varstva okolja, varnosti pri delu, higiene in dobrega počutja živali, predvsem in na splošno z usmerjanjem na mikro, majhna in srednje velika podjetja, in druga podjetja določene velikosti, ki lažje dodajajo vrednost lokalnim proizvodom, ob poenostavljanju pogojev za podporo naložbam v primerjavi s tistimi, ki jih določa Uredba (ES) št. 1257/1999.
- (24) V razmerah povečane konkurenčnosti je pomembno poskrbeti za to, da sektorji kmetijstva in prehrane ter gozdarstva lahko izkoristijo tržne priložnosti s pomočjo široko razvejenih inovativnih pristopov pri razvoju novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij. V ta namen je treba spodbujati sodelovanje med kmeti, živilsko in predelovalno industrijo ter drugimi udeleženci.
- (25) Kmetijska infrastruktura ter obnovitveni in preventivni ukrepi pred naravnimi nesrečami morajo prispevati h kmetijski in gozdarski konkurenčni prednosti.
- (26) Ob upoštevanju kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov je treba uvesti vrsto ukrepov s ciljem, da kmetje izpolnjujejo standarde, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti, da se spodbuja njihovo sodelovanje v shemah kakovosti hrane in da se podpirajo skupine proizvajalcev pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje.
- (27) Namen ukrepa o izpolnjevanju standardov je spodbujanje kmetov, da hitreje uvajajo zahtevne standarde, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti in se nanašajo na okolje, javno zdravje, zdravje živali in rastlin, dobro počutje živali in varstvo pri delu, ter da te standarde tudi spoštujejo. Ti standardi lahko kmetom naložijo nove obveznosti in zato je treba zagotoviti podporo za delno kritje dodatnih stroškov ali izpada dohodka, ki je posledica teh obveznosti.
- (28) Namen ukrepa podpore kmetom, ki sodelujejo v shemah Skupnosti ali nacionalnih programih kakovosti hrane, je zagotoviti potrošnikom kakovost proizvodov oziroma proizvodnih postopkov, ki so rezultat sodelovanja kmetov v tovrstnih shemah, doseči dodano vrednost osnovnih kmetijskih proizvodov in okrepiti tržne

⁽¹⁾ UL L 160, 26.6.1999, str. 80. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2223/2004 (UL L 379, 24.12.2004, str. 1).

priložnosti. Glede na to, da lahko sodelovanje v teh shemah privede do dodatnih stroškov in obveznosti, ki jih trg v celoti ne povrne, je treba kmete spodbuditi k sodelovanju v tovrstnih shemah.

- (29) Izboljšati je treba potrošniško zavest o obstoju in specifikacijah proizvodov, proizvedenih v okviru navedenih shem kakovosti. Skupinam proizvajalcev je treba dodeliti podporo za obveščanje potrošnikov in predstavljanje proizvodov v okviru shem kakovosti, ki jih države članice podpirajo v svojih programih razvoja podeželja.
- (30) Zagotoviti je treba tekoč prehod vrste posameznih ukrepov, ki so bili vpeljeni s Pogodbo o pristopu iz leta 2003, in sicer ukrepa delno samooskrbnega kmetovanja in ukrepa skupin proizvajalcev.
- (31) Podpora posebnim metodam upravljanja z zemljišči mora prispevati k trajnostnemu razvoju s spodbujanjem zlasti kmetov in lastnikov gozdov, da uporabljajo metode rabe zemljišč, ki so združljive s potrebo po ohranjanju naravnega okolja in krajine ter varovanju in izboljšanju naravnih virov. Prispevati mora k izvedbi šestega okoljskega akcijskega programa Skupnosti in k ugotovitvam predsedstva glede strategije trajnostnega razvoja. Ključna vprašanja, ki se jim je treba posvetiti, vključujejo biološko raznolikost, upravljanje območij Natura 2000, varstvo voda in tal, ublažitev podnebnih sprememb vključno z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov, zniževanjem emisij amoniaka in sonaravno uporabo pesticidov.
- (32) Gozdarstvo predstavlja sestavni del razvoja podeželja in podpora trajnostni rabi zemljišč mora zajemati trajnostno gospodarjenje z gozdovi in njihovo večnamensko vlogo. Gozdovi ustvarjajo številne koristi: zagotavljajo surovine za obnovljive in okolju prijazne proizvode ter imajo pomembno vlogo pri ekonomski blaginji, biotski raznovrstnosti, globalnem ogljikovem ciklu, vodnem ravnotežju, kontroli erozije in preprečevanju naravnih nesreč, poleg tega pa omogočajo družabne in rekreacijske storitve. Ukrepe v gozdarstvu je treba sprejeti v skladu z obveznostmi Skupnosti in držav članic na mednarodni ravni in morajo temeljiti na nacionalnih in subnacionalnih gozdnih programih držav članic oziroma enakovrednih instrumentih, ki morajo upoštevati obveznosti, nastale na ministrski konferenci o varstvu gozdov v Evropi. Ukrepi v gozdarstvu morajo prispevati k izvedbi gozdarske strategije Skupnosti. Ta podpora se

mora izogibati izkrivljanju konkurence in mora biti tržno nevtralna.

- (33) Plačila zaradi omejenih možnosti na gorskih območjih in plačila za druga območja z omejenimi možnostmi morajo v okviru neprekinjene uporabe kmetijskih zemljišč prispevati k ohranjanju podeželja ter ohranjanju in spodbujanju sistemov sonaravnega kmetovanja. Za zagotavljanje učinkovitosti te sheme podpore in s tem doseganja njenih ciljev je treba opredeliti objektivne parametre za določanje plačilnih stopenj. Nekatere določbe Uredbe (ES) št. 1257/1999 v zvezi z podporo območjem z omejenimi možnostmi bi morale še nekaj časa ostati v veljavi.
- (34) Podporo je treba še naprej dodeljevati kmetom za lažje soočanje s posebnimi omejitvami na določenih območjih, ki izhajajo iz izvajanja Direktive Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic ⁽¹⁾ in Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ⁽²⁾, da se s tem prispeva k učinkovitemu upravljanju območij Natura 2000; obenem pa je treba zagotoviti podporo tudi kmetom za lažje soočanje z omejitvami na območjih povodij, ki izhajajo iz izvajanja Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike upravljanja z vodami ⁽³⁾.
- (35) Kmetijsko okoljska plačila morajo še naprej imeti vidno vlogo pri podpiranju trajnostnega razvoja podeželskih območij in pri odzivanju na povečano povpraševanje družbe po okoljskih storitvah. Še naprej morajo spodbujati kmete in druge upravljalce zemljišč, da služijo družbi kot celoti z uvajanjem oziroma nadaljnjo uporabo metod kmetijske proizvodnje, ki so združljive z varstvom in izboljšanjem okolja, krajine in njenih značilnosti, naravnih virov, tal in genetske raznovrstnosti. V tem smislu je treba ohranjanju genetskih virov v kmetijstvu posvetiti posebno pozornost. V skladu z načelom onesnaževalec plača morajo ta plačila kriti le tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde.
- (36) Kmete je treba še naprej spodbujati k prevzemanju visokih standardov dobrega počutja živali z zagotavljanjem podpore kmetom, ki se obvežejo sprejeti standarde živinoreje, ki presegajo ustrezne obvezne standarde.

⁽²⁾ UL L 206, 22.7.1992, str. 7. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

⁽³⁾ UL L 327, 22.12.2000, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Sklepom št. 2455/2001/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 331, 15.12.2001, str. 1).

⁽¹⁾ UL L 103, 25.4.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 807/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 36).

- (37) Treba je dodeliti podporo naložbam neprofitnega značaja, kadar so potrebne za izpolnjevanje obveznosti, sprejetih v okviru kmetijsko-okoljskih shem ali drugih kmetijsko-okoljskih ciljev, oziroma ko na kmetijah povečujejo javno uporabnost območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti.
- (38) Za prispevanje k varstvu okolja, preprečevanju naravnih nesreč in požarov ter ublažitvi podnebnih sprememb je treba s prvim pogozdovanjem kmetijskih in ostalih površin razširiti in izboljšati gozdne vire. Vsako prvo pogozdovanje mora biti prilagojeno lokalnim razmeram in v skladu z okoljem ter povečevati biotsko raznovrstnost.
- (39) Kmetijsko gozdarski sistemi imajo visoko ekološko in družbeno vrednost, pridobljeno z združevanjem obsežnih kmetijskih in gozdarskih sistemov z namenom proizvodnje visoko kakovostnega lesa in ostalih gozdnih proizvodov. Njihovo osnovanje je treba podpirati.
- (40) Zaradi pomena gozdov je za uspešno izvajanje direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS treba lastnikom gozdov dodeliti posebno podporo za lažje reševanje posebnih težav, ki so posledica izvajanja navedenih uredb.
- (41) Uvesti je treba gozdno okoljska plačila za prostovoljno prevzete obveznosti za povečanje biotske raznovrstnosti, ohranitev visoko kakovostnih gozdnih ekosistemov in okrepitev zaščitne vrednosti gozdov glede na erozijo tal, ohranjanje vodnih virov in kakovosti vode ter naravne nesreče.
- (42) Treba je dodeliti podporo za obnovo proizvodnega potenciala gozdov, poškodovanih ob naravnih nesrečah in požarih, ter za uvajanje preventivnih dejavnosti. Preventivni ukrepi varstva pred požarom morajo zajeti območja, ki jih države članice v svojih načrtih za zaščito gozdov uvrščajo med območja z veliko ali srednjo požarno ogroženostjo.
- (43) Lastnikom gozdov je treba dodeliti podporo za naložbe neprofitnega značaja, kadar so potrebne za izpolnjevanje gozdno okoljskih obveznosti ali drugih okoljskih ciljev ali za povečanje javne uporabnosti zadevnih gozdnih območij.
- (44) Za zagotavljanje ciljno usmerjene in učinkovite rabe podpore za upravljanje z zemljišči iz te uredbe, morajo države članice določiti območja posredovanja v okviru določenih ukrepov v zvezi s to osjo. Na osnovi objektivnih skupnih meril se morajo določiti gorska območja in druga območja z omejenimi možnostmi. Zato je treba s poznejšim učinkom razveljaviti direktive in sklepe Sveta, s katerimi so bili sprejeti sezname območij z omejenimi možnostmi ali ki spreminjajo te sezname v skladu s členom 21(2) in (3) Uredbe Sveta (ES) št. 950/97 z dne 20. maja 1997 o povečanju učinkovitosti kmetijskih struktur⁽¹⁾. Območja Natura 2000 so določena v skladu z direktivama 79/409/EGS in 92/43/EGS. Države članice morajo določiti območja, ki so primerna za pogozdovanje iz okoljskih razlogov, kot so zaščita pred erozijo, preprečevanje naravnih nesreč ali širitev gozdnih virov, ki prispevajo k ublažitvi podnebnih sprememb, in gozdna območja s srednjo do visoko požarno ogroženostjo.
- (45) Vzpostaviti je treba sistem kazni v primerih, ko upravičenci, ki prejemajo plačila v okviru določenih ukrepov za upravljanje z zemljišči, ne izpolnjujejo obveznih pogojev iz Uredbe (ES) št. 1782/2003 na svojih celotnih gospodarstvih, ob upoštevanju teže, obsega, trajanja in ponavljanja kršitve.
- (46) Obstaja potreba, da se sledi spremembam na podeželskih območjih ter da se jim pomaga pri diverzifikaciji kmetijskih dejavnosti v smeri nekmetijskih dejavnosti in pri razvoju nekmetijskega sektorja, spodbuja zaposlovanje, izboljša osnovne storitve, vključno z dostopom do informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter izvaja naložbe, zaradi katerih so podeželska območja privlačnejša, da bi tako spremenili trende gospodarskega in družbenega nazadovanja ter upadanja števila prebivalcev na podeželju. Poudarek je treba dati tudi prizadevanjem za krepitev človeškega potenciala.
- (47) Dodeliti je treba podporo ostalim ukrepom, ki se nanašajo na širše podeželsko gospodarstvo. Treba je opredeliti seznam ukrepov na podlagi izkušenj pobude Leader in z upoštevanjem večsektorskih potreb za endogeni razvoj podeželja.
- (48) Izvedba lokalnih razvojnih strategij lahko okrepi ozemeljsko skladnost in sinergijo med ukrepi, ki so namenjeni širšemu podeželskemu gospodarstvu in prebivalstvu. Zato se morajo ukrepi v zvezi s širšim podeželskim gospodarstvom izvajati s pomočjo lokalnih razvojnih strategij.

⁽¹⁾ UL L 142, 2.6.1997, str. 1. Uredba, kakor je bila razveljavljena z Uredbo (ES) št. 1257/1999.

- (49) Treba je jasno opredeliti načela skladnosti in medsebojnega dopolnjevanja med osjo na področju izboljšanja kakovosti življenja na podeželskih območjih in diverzifikacije podeželskega gospodarstva z drugimi finančnimi instrumenti Skupnosti, še zlasti s tistimi v okviru kohezijske politike.
- (50) Pobuda Leader je po treh programskih obdobjih dosegla stopnjo zrelosti, ki podeželskim območjem omogoča širšo uporabo pristopa Leader v osrednjih programih razvoja podeželja. Zato je treba sprejeti določbo o prenosu temeljnih načel pristopa Leader na programe in v njih oblikovati posebno os ter opredeliti lokalne akcijske skupine in ukrepe, ki jih je treba podpreti, na primer razvijanje sposobnosti za partnerstvo, izvedbo lokalnih strategij, sodelovanje, delovanje mreže in pridobivanje strokovnih znanj.
- (51) Glede na pomen pristopa Leader je treba znaten del prispevkov EKSRP nameniti tej osi.
- (52) EKSRP mora s tehnično pomočjo podpirati dejavnosti, ki se nanašajo na izvedbo programov. V okviru tehnične pomoči iz člena 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005 z dne 21. junija 2005 o financiranju skupne kmetijske politike ⁽¹⁾, je treba na ravni Skupnosti vzpostaviti mrežo za razvoj podeželja.
- (53) Treba je sprejeti določbe o dodeljevanju razpoložljivih sredstev. Ta sredstva morajo biti usklajena s finančno perspektivo za obdobje 2007 do 2013. Skupni znesek za razvoj podeželja bi se moral dodeljevati letno. Treba se je osredotočiti pretežno na regije, ki izpolnjujejo pogoje v okviru konvergenčnega cilja.
- (54) Treba je sprejeti določbe, s katerimi lahko Svet določi znesek podpore Skupnosti za razvoj podeželja v skladu s to uredbo, za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013, letno razdelitev in najmanjše zneske, ki bodo skoncentrirani v upravičenih regijah po konvergenčnem cilju, v skladu s finančno perspektivo za obdobje 2007 do 2013 in Med-institucionalnim sporazumom o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskega postopka za isto obdobje.
- (55) Letno odobrena sredstva, ki se v okviru konvergenčnega cilja dodelijo državi članici iz skladov in ki prihajajo iz Usmerjevalnega oddelka EKUJS, strukturnih skladov, kohezijskega sklada (v nadaljevanju „KS“) in Finančnega instrumenta za usmerjanje ribištva ⁽²⁾(v nadaljevanju „FIUR“), bi morala biti omejena z zgornjo mejo glede na absorpcijsko sposobnost za njihovo črpanje.
- (56) Za okvirno razdelitev razpoložljivih odobrenih sredstev za prevzem obveznosti za države članice se morajo merila opredeliti z objektivno in pregledno metodo.
- (57) Poleg teh zneskov morajo države članice upoštevati zneske na podlagi člena 12(2) Uredbe (ES) št. 1290/2005.
- (58) Odobrena sredstva v okviru skladov morajo biti za potrebe programiranja pavšalno indeksirana.
- (59) Delež prispevka EKSRP za programe razvoja podeželja mora biti določen v odvisnosti od javnih izdatkov v državah članicah, pri čemer se upošteva raven prednosti, ki se daje upravljanju z zemljišči in okolju, stanje na območjih, ki so upravičena po konvergenčnem cilju, in prednost, ki se daje pristopu Leader.
- (60) Za blažitev posebnih omejitev in strukturnih problemov v kmetijskih in gozdarskih dejavnostih ter pri dodajanju vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom zaradi oddaljenosti, izoliranosti ali odmaknjene lege in zaradi odvisnosti podeželskega gospodarstva od omejenega števila kmetijskih proizvodov, ter za spodbujanje robustne politike razvoja podeželja je treba v najbolj oddaljenih regijah iz Pogodbe in na otokih, na katere se nanaša Uredba Sveta (EGS) št. 2019/93 z dne 19. julija 1993 o uvedbi posebnih ukrepov za manjše egejske otoke glede nekaterih kmetijskih proizvodov ⁽³⁾, uporabiti posebne določbe za določene ukrepe razvoja podeželja in ustrezne deleže sofinanciranja iz EKSRP.
- (61) V skladu z načelom subsidiarnosti in ob upoštevanju izjem, bi morala obstajati nacionalna pravila o upravičenosti izdatkov.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1263/1999 z dne 21. junija o finančnem instrumentu za usmerjanje ribištva (UL L 161, 26.6.1999, str. 54).

⁽³⁾ UL L 184, 27.7.1993, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1782/2003.

⁽¹⁾ UL L 209, 11.8.2005, str. 1.

- (62) Za zagotovitev učinkovitosti, poštenosti in trajnostnega učinka pomoči iz EKSRP morajo obstajati določbe, ki zagotavljajo, da so z naložbami povezane dejavnosti trajne in da se sredstva iz Sklada ne uporabljajo za ustvarjanje nelojalne konkurence.
- (63) Decentralizirano izvedbo dejavnosti v okviru EKSRP morajo spremljati jamstva, ki se nanašajo zlasti na kakovost izvedbe, rezultate, dobro finančno poslovodenje in nadzor.
- (64) Države članice morajo sprejeti ukrepe za zagotavljanje dobrega delovanja sistemov upravljanja in nadzora. V ta namen je treba uvesti splošna načela in osnovne funkcije, ki jih mora zagotavljati vsak sistem upravljanja in nadzora. Zato je treba ohraniti imenovanje enotnega organa upravljanja in določiti njegove odgovornosti.
- (65) Da bi se lahko učinkovito zadovoljile posebne potrebe za razvoj podeželja, bi moral biti vsak program razvoja podeželja pod ustreznim nadzorom, za katerega skrbi nadzorni odbor in ki je zasnovan na podlagi skupnega okvira nadzora in vrednotenja, ki se vzpostavi in izvaja v partnerstvu z državami članicami.
- (66) Učinkovitost in vpliv ukrepov EKSRP sta odvisna tudi od izboljšane vrednotenja na podlagi skupnega okvira spremljanja in vrednotenja. Programi se morajo vrednotiti zlasti glede na njihovo pripravo, izvajanje in zaključek.
- (67) Da se partnerstvu omogoči učinkovito delovanje in spodbujanje dejavnosti Skupnosti, se morajo informacije o tem objavljati čim širše. Za to so odgovorni organi, ki vodijo programe.
- (68) Ukrepi za razvoj podeželja, opredeljeni v tej uredbi, bi morali biti upravičeni do podpore držav članic brez sofinanciranja Skupnosti. Glede na gospodarski učinek tovrstne pomoči ter za zagotovitev skladnosti z ukrepi, ki so upravičeni do podpore Skupnosti, in za poenostavitev postopkov je treba vzpostaviti posebna pravila državne pomoči, pri čemer se upoštevajo tudi izkušnje izvajanja Uredbe (ES) št. 1257/1999. Poleg tega morajo imeti države članice pooblastila za dodelitev državne pomoči, namenjene dodatnemu financiranju ukrepov za razvoj podeželja, katerim je dodeljena podpora Skupnosti, in sicer po postopku obveščanja v skladu z določbami te uredbe, ki so del programa.
- (69) Treba je sprejeti pravila za olajšanje prehoda z obstoječe sheme podpore na novo shemo podpore za razvoj podeželja.
- (70) Nova shema podpore, predvidena s to uredbo, nadomesti obstoječo shemo podpore. Zato je treba Uredbo (ES) št. 1257/1999 razveljaviti s 1. januarjem 2007 razen nekaterih določb o območjih z omejenimi možnostmi, ki jih je treba razveljaviti kasneje.
- (71) Ukrepe potrebne za izvajanje te uredbe je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za izvrševanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (72) Evropski ekonomsko-socialni odbor je podal mnenje ⁽²⁾.
- (73) Odbor regij je podal mnenje ⁽³⁾—
- SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

CILJI IN SPLOŠNA PRAVILA PODPORE

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE

IN OPREDELITVE

Člen 1

Področje uporabe

Ta uredba:

- določa splošna pravila, ki urejajo podporo Skupnosti za razvoj podeželja, ki jo financira EKSRP, ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1290/2005;

- opredeljuje cilje, h katerim naj bi prispevala politika razvoja podeželja;

- opredeljuje strateški okvir politike razvoja podeželja, vključno z metodo za določanje strateških smernic Skupnosti za politiko razvoja podeželja (v nadaljevanju

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ Mnenje z dne 9. marca 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ Mnenje z dne 23. februarja 2005 (UL C 164, 5.7.2005, str. 18).

„strateške smernice Skupnosti“) in za nacionalni strateški načrt;

4. opredeljuje prednostne naloge in ukrepe za razvoj podeželja;
5. določa pravila o partnerstvu, programiranju, vrednotenju, finančnem poslovanju, spremljanju in nadzoru na podlagi pristojnosti, ki si jih delijo države članice in Komisija.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „programiranje“: postopek organiziranja, odločanja in financiranja v več stopnjah, ki je namenjen večletnemu izvajanju skupnih ukrepov Skupnosti in držav članic za doseganje prednostnih ciljev EKSRP;
- (b) „regija“: teritorialna enota, ki ustreza ravni I ali II klasifikacije statističnih teritorialnih enot (ravni NUTS 1 in 2) v smislu Uredbe (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) ⁽¹⁾;
- (c) „os“: povezana skupina ukrepov s posebnimi usmeritvami, ki izhajajo neposredno iz njihove uporabe in prispevajo k uresničevanju enega ali več ciljev iz člena 4;
- (d) „ukrep“: niz aktivnosti, ki pripomorejo k izvajanju nalog ene osi iz člena 4(2);
- (e) „aktivnost“: projekt, pogodba, sporazum ali druga aktivnost, izbrana v skladu z merili za določeni program razvoja podeželja in ki jo za doseganje ciljev, na katere se nanaša, izvaja eden ali več upravičencev ter ki omogoča doseganje ciljev iz člena 4;
- (f) „okvir skupnega spremljanja in vrednotenja“: splošni pristop, ki so ga razvile Komisija in države članice z določitvijo omejenega števila skupnih kazalnikov, ki se nanašajo na izhodiščno stanje ter finančno izvajanje, učinke, rezultate in vplive programov;

(g) „lokalna razvojna strategija“: vrsta usklajenih dejavnosti za doseganje lokalnih ciljev in potreb, ki se izvajajo v partnerskem sodelovanju na ustrezni ravni;

(h) „upravičenec“: subjekt, organ ali podjetje, javno ali zasebno, ki je odgovorno za izvajanje dejavnosti ali prejema pomoči;

(i) „javni izdatki“: vsi javni prispevki k financiranju dejavnosti, ki izhajajo iz državnega proračuna, proračunov regionalnih in lokalnih oblasti ter splošnega proračuna Evropskih skupnosti in vsi podobni izdatki; vsak prispevek k financiranju dejavnosti, ki izhaja iz proračunov organov javnega prava ali združenj ene ali več regionalnih ali lokalnih oblasti ali organov javnega prava v smislu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/18/ES z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev ⁽²⁾, se smatra kot javni prispevek;

(j) „konvergenčni cilj“: cilj ukrepov za najmanj razvite države članice in regije v skladu z zakonodajo Skupnosti o Evropskem regionalnem razvojnem skladu (v nadaljevanju „ERRS“), Evropskem socialnem skladu („ESF“) in KS za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013.

POGLAVJE II

POSŁANSTVO IN CILJI

Člen 3

Poslanstvo

EKSRP prispeva k pospeševanju trajnostnega razvoja podeželja na celotnem območju Skupnosti z dopolnjevanjem politike tržno-cenovnih podpor skupne kmetijske politike, kohezijske politike in skupne ribiške politike.

⁽¹⁾ UL L 154, 21.6.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 114.

Člen 4

Cilji

1. Podpora za razvoj podeželja prispeva k doseganju naslednjih ciljev:
- (a) izboljšanju konkurenčnosti kmetijstva in gozdarstva s podporo za prestrukturiranje, razvoj in inovacije;
  - (b) izboljšanju okolja in pokrajine s podporo za upravljanje z zemljišči;
  - (c) izboljšanju kakovosti življenja na podeželskih območjih in spodbujanju diverzifikacije gospodarskih dejavnosti.
2. Cilji, določeni v odstavku 1, se izvajajo v okviru štirih osi, ki so opredeljene v naslovu IV.

POGLAVJE III

NAČELA POMOČI

Člen 5

Dopolnjevanje, usklajenost in skladnost

1. EKSRP dopolnjuje nacionalne, regionalne in lokalne ukrepe, ki prispevajo k prednostnim nalogam Skupnosti.
2. Komisija in države članice zagotovijo, da je pomoč iz EKSRP in držav članic skladna z dejavnostmi, politikami in prednostnimi nalogami Skupnosti. Pomoč iz EKSRP je v skladu s cilji ekonomske in socialne kohezije, še posebej pa s cilji instrumenta podpore Skupnosti za ribištvo.
3. Ta usklajenost se zagotovi s strateškimi smernicami Skupnosti iz člena 9, z nacionalnim strateškim načrtom iz člena 11, s programi za razvoj podeželja iz člena 15 in s poročilom Komisije iz člena 14.
4. V skladu s svojimi pooblastili Komisija in države članice zagotovijo usklajevanje med pomočjo iz različnih skladov, ESRR, ESS, KS, instrumenta podpore Skupnosti za ribištvo ter intervencijami Evropske investicijske banke (v nadaljevanju „EIB“) in drugimi finančnimi instrumenti Skupnosti.
5. Zagotovi se tudi usklajenost z ukrepi, ki jih financira Evropski kmetijski jamstveni sklad.

6. Nobena podpora iz te uredbe se ne dodeli shemam, ki pridejo v poštev za pomoč v okviru skupne tržne ureditve, razen pri vseh izjemah, ki se bodo določile naknadno v skladu s postopkom iz člena 90(2).

7. Države članice zagotovijo, da so dejavnosti, ki jih financira EKSRP, skladne s Pogodbo in z vsemi akti, ki so bili sprejeti na njeni podlagi.

Člen 6

Partnerstvo

1. Pomoč EKSRP se izvaja na osnovi tesnega sodelovanja (v nadaljevanju „partnerstvo“) med Komisijo in državo članico ter organi in organizacijami, ki so jih v skladu z nacionalnimi pravili in prakso imenovala države članice, vključno z:

- (a) pristojnimi regionalnimi in lokalnimi organi ter drugimi javnimi organi;
- (b) ekonomskimi in socialnimi partnerji;
- (c) vse ostale ustrezne organizacije, ki zastopajo civilno družbo, nevladne organizacije, tudi okoljske, ter organizacije, katerih naloga je pospeševanje enakosti med moškimi in ženskami.

Država članica določi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni najbolj reprezentativne partnerje z gospodarskega, socialnega, okoljskega in drugih področij (v nadaljevanju „partnerji“). Država članica ustvari pogoje za široko in učinkovito vključevanje vseh primernih organizacij v skladu z nacionalnimi pravili in praksami ter ob upoštevanju potrebe po pospeševanju enakosti med moškimi in ženskami in trajnostnem razvoju z upoštevanjem zahtev po varstvu okolja in po njegovem izboljšanju.

2. Partnerstvo se izvaja ob dolžnem spoštovanju ustreznih institucionalnih, pravnih in finančnih obveznosti posameznih kategorij partnerjev.

3. Partnerstvo je vključeno v pripravo in spremljanje nacionalnega strateškega načrta ter pripravo, izvajanje, spremljanje in vrednotenje programov razvoja podeželja. Države članice vključijo vse ustrezne partnerje v različnih fazah programiranja ob dolžnem spoštovanju časovnih omejitev posameznih faz.

Člen 7

Subsidiarnost

Države članice so odgovorne za izvajanje programov razvoja podeželja na ustreznih teritorialnih ravni v skladu s svojimi lastnimi institucionalnimi dogovori v skladu s to uredbo.

Člen 8

Enakost med moškimi in ženskami ter nediskriminacija

Države članice in Komisija v različnih fazah izvajanja programa spodbujajo enakost med moškimi in ženskami ter zagotavljajo preprečevanje vsakršne diskriminacije zaradi spola, rase ali etničnega porekla, veroizpovedi ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

To vključuje faze načrtovanja, izvajanja, spremljanja in vrednotenja.

NASLOV II

STRATEŠKI PRISTOP K RAZVOJU PODEŽELJA

POGLAVJE I

STRATEŠKE SMERNICE SKUPNOSTI

Člen 9

Vsebina in sprejetje

1. Svet sprejme strateške smernice Skupnosti za politiko razvoja podeželja za programsko obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013 v duhu prednostnih nalog politike, ki so bile določene na nivoju Skupnosti.

Te strateške smernice določajo na ravni Skupnosti strateške prednostne naloge za razvoj podeželja za to programsko obdobje z namenom izvajanja nalog v okviru vsake osi, ki jih določa ta uredba.

2. Odločitev o strateških smernicah Skupnosti se sprejme v skladu s postopkom iz člena 37 Pogodbe do 20. februarja 2006. Ta odločitev se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 10

Revizija

Strateške smernice Skupnosti se lahko revidirajo zaradi upoštevanja večjih sprememb pri prednostnih nalogah Skupnosti.

POGLAVJE II

NACIONALNI STRATEŠKI NAČRTI

Člen 11

Vsebina

1. Vsaka država članica predloži nacionalni strateški načrt, v katerem določi prednostne cilje delovanja EKSRP in zadevne države članice, pri tem pa upošteva strateške smernice Skupnosti, njihove posebne cilje ter prispevek iz EKSRP in drugih finančnih virov.

2. Nacionalni strateški načrt zagotavlja, da je pomoč Skupnosti za razvoj podeželja skladna s strateškimi smernicami Skupnosti in da so prednostne naloge Skupnosti ter nacionalne in regionalne prednostne naloge usklajene. Nacionalni strateški načrt je referenčno orodje za pripravo programiranja EKSRP. Izvaja se s pomočjo programov razvoja podeželja.

3. Vsak nacionalni strateški načrt vsebuje:

(a) vrednotenje gospodarskega, socialnega in okoljskega položaja ter razvojnega potenciala;

(b) strategijo, ki jo za skupne ukrepe določita Skupnost in zadevna država članica in ki odraža usklajenost usmeritev, ki jih je Skupnost začrtala v svojih strateških smernicah;

- (c) tematske in teritorialne prednostne naloge za razvoj podeželja, ki jih vsebuje vsaka os, vključno z glavnimi ovrednotenimi cilji ter ustreznimi kazalniki za spremljanje in vrednotenje;
- (d) seznam programov razvoja podeželja, s katerimi se izvaja nacionalni strateški načrt, in okvirna dodeljena sredstva EKSRP za vsak program, vključno z zneski, določenimi v členu 12(2) Uredbe (ES) št. 1290/2005;
- (e) sredstva za zagotavljanje usklajevanja z drugimi instrumenti skupne kmetijske politike, ESRR, ESS, KS, instrumenta podpore Skupnosti za ribištvo in EIB;
- (f) po potrebi proračun za doseg konvergenčnega cilja;
- (g) opis ureditve in navedbo zneska, namenjenega ustanovitvi nacionalne mreže za podeželje iz členov 66(3) in 68.

Člen 12

Priprava

1. Vsaka država članica pripravi nacionalni strateški načrt po sprejetju strateških smernic Skupnosti.

Ta načrt se pripravi v skladu z institucionalnimi dogovori držav članic in v tesnem sodelovanju s partnerji. Načrt se pripravi v tesnem sodelovanju s Komisijo in zajema obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013.

2. Vsaka država članica pošlje Komisiji svoj nacionalni strateški načrt še pred predložitvijo svojih programov razvoja podeželja.

POGLAVJE III

STRATEŠKO SPREMLJANJE

Člen 13

Zbirna poročila držav članic

1. Prvič leta 2010 in najkasneje do 1. oktobra vsako drugo leto, vsaka država članica predloži Komisiji zbirno poročilo, ki

prikazuje napredek pri izvajanju njenega nacionalnega strateškega načrta in doseganju ciljev ter njen prispevek k izpolnjevanju strateških smernic Skupnosti. Zadnje zbirno poročilo se predloži najkasneje do 1. oktobra 2014.

2. Poročilo povzema prejšnja letna poročila o napredku iz člena 82, podaja pa zlasti:

(a) dosežke in rezultate programov razvoja podeželja glede na kazalnike, ki so bili določeni v nacionalnem strateškem načrtu;

(b) rezultate sprotne vrednotenja vsakega programa.

3. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko države članice za posamezne programe iz člena 15(2) vključijo v letna poročila o napredku iz člena 82 elemente, opredeljene v odstavku 2 tega člena, znotraj časovnega obdobja, ki je določeno v členu 82.

Člen 14

Poročilo Komisije

1. Prvič leta 2011 in v začetku vsakega drugega leta Komisija predloži poročilo, ki povzema glavne dosežke, trende in izzive, povezane z izvajanjem nacionalnih strateških načrtov in z izpolnjevanjem strateških smernic Skupnosti. Zadnje poročilo Komisije se predloži na začetku leta 2015.

To poročilo temelji na analizi Komisije in oceni zbirnih poročil držav članic iz člena 13 ter na vseh ostalih razpoložljivih podatkih. Navaja ukrepe, ki so jih ali pa jih še bodo sprejele države članice in Komisija z namenom, da se zagotovi ustrezno zasledovanje uresničevanja sklepov poročila.

2. Poročilo Komisije se pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

NASLOV III
PROGRAMIRANJE

POGLAVJE I

VSEBINA PROGRAMIRANJA

Člen 15

Programi razvoja podeželja

1. KSRRP v državah članicah deluje s pomočjo programov razvoja podeželja. V okviru teh programov se strategija za razvoj podeželja izvaja z naborom ukrepov, ki so razvrščeni glede na osi iz Naslova IV in za katerih uresničevanje se zahteva pomoč EKSRP.

Vsak program razvoja podeželja zajema obdobje med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2013.

2. Država članica lahko predloži en program za svoje celotno območje ali pa več regionalnih programov.

3. Države članice z regionalnimi programi lahko tudi predložijo v odobritev nacionalni okvir s skupnimi elementi za regionalne programe.

Člen 16

Vsebina programov

Vsak program razvoja podeželja vsebuje:

(a) analizo položaja z vidika prednosti in pomanjkljivosti, izbrano strategijo za soočanje z njimi in predhodno vrednotenje iz člena 85;

(b) obrazložitev izbranih prednostnih nalog ob upoštevanju strateških smernic Skupnosti in nacionalnega strateškega načrta ter predvidenega učinka iz predhodnega vrednotenja;

(c) informacije o oseh in ukrepih, ki so predlagani za vsako os, ter njihov opis, skupaj s preverljivimi posebnimi cilji in kazalniki iz člena 81, ki programu zagotavljajo izmerljiv napredek, učinkovitost in uspešnost;

(d) finančni načrt, sestavljen iz dveh preglednic:

— preglednice, v kateri je v skladu s členom 69(4) in (5) določen celoten prispevek EKSRP, ki je načrtovan za vsako leto posebej. Kadar je to potrebno, se znotraj celotnega prispevka EKSRP ločeno prikaže odobrena sredstva, namenjena regijam iz konvergenčnega cilja. Načrtovani letni prispevek EKSRP je v skladu s finančno perspektivo,

— preglednice, v kateri je za vsako os naveden ves načrtovani prispevek Skupnosti za celotno programsko obdobje ter ustrezna nacionalna javna sredstva, delež prispevkov EKSRP za vsako os in znesek, določen za tehnično pomoč. Kadar je potrebno, se v tej preglednici ločeno prikažejo načrtovana sredstva EKSRP, namenjena regijam iz konvergenčnega cilja, in ustrezna nacionalna javna sredstva;

(e) informativno okvirno razčlenitev začetnih stroškov po posameznem ukrepu ter po javnih in zasebnih izdatkih;

(f) če je potrebno, preglednico dodatnega nacionalnega financiranja po posamezni osi v skladu s členom 89;

(g) elemente, potrebne za oceno z vidika pravil konkurenčnosti in, kadar je potrebno, seznam shem pomoči, odobrenih v skladu s členi 87, 88 in 89 Pogodbe, ki so namenjene za izvedbo programov;

(h) podatke o dopolnjevanju z ukrepi, ki se financirajo iz drugih instrumentov skupne kmetijske politike, v okviru kohezijske politike in instrumenta podpore Skupnosti za ribištvo;

(i) izvedbene ukrepe programa, ki vključujejo:

POGLAVJE II

PRIPRAVA, ODOBRITEV IN REVIZIJA

(i) določitev vseh organov iz člena 74(2), za kar poskrbi država članica, in informativni opisni povzetek upravljavskih in nadzornih struktur;

Člen 18

Priprava in odobritev

(ii) opis sistemov za spremljanje in vrednotenje ter sestave nadzornega odbora;

1. Programe razvoja podeželja določi država članica v tesnem sodelovanju s partnerji iz člena 6.

(iii) določbe, ki zagotavljajo obveščanje javnosti o programu;

2. Za vsak program razvoja podeželja države članice Komisiji podajo predlog, ki vsebuje podatke iz člena 16.

(j) določitev partnerjev iz člena 6 in rezultate partnerskih posvetovanj.

3. Komisija oceni predlagane programe na podlagi njihovega ujemanja s strateškimi smernicami Skupnosti, z nacionalnim strateškim načrtom in s to uredbo.

Člen 17

Kadar Komisija meni, da se program razvoja podeželja ne ujema s strateškimi smernicami Skupnosti, z nacionalnim strateškim načrtom ali s to uredbo, od države članice zahteva, da predlagani program ustrezno spremeni.

Ravnotežje med cilji

1. Finančni prispevek Skupnosti k vsakemu od treh ciljev iz člena 4 krije najmanj 10 % celotnega prispevka EKSRP za program za osi 1 in 3 iz Oddelkov 1 in 3 Poglavja I Naslova IV ter vsaj 25 % celotnega prispevka EKSRP za program za os 2 iz Oddelka 2 Poglavja I Naslova IV. Za programe francoskih čezmorskih departmajev je najmanjši prispevek Skupnosti v višini 10 % za os 2.

Člen 19

Revizija

2. Najmanj 5 % celotnega prispevka EKSRP za program je rezerviran za os 4 iz Oddelka 4 Poglavja I Naslova IV. Ta znesek prispeva k odstotnim deležem, določenim v odstavku 1. Za Češko, Estonijo, Ciper, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Malto, Poljsko, Slovenijo in Slovaško se lahko najmanjši finančni prispevek Skupnosti v višini 5 % za os 4 tekom programskega obdobja nadgrajuje tako, da je v povprečju najmanj 2,5 % celotnega prispevka EKSRP rezerviranega za os 4.

1. Programi razvoja podeželja se ponovno pregledajo in, če je potrebno, jih po potrditvi nadzornega odbora država članica prilagodi za preostalo obdobje. Revizije upoštevajo izide ocenjevanj in poročil Komisije, zlasti z namenom večjega upoštevanja ali prilagajanja prednostnim ciljem Skupnosti.

2. Komisija sprejme odločbo o prošnjah za revizijo programov razvoja podeželja po predložitvi takšne prošnje države članice v skladu s postopkom iz člena 90(2). Spremembe, za katere je potrebna odobritev Komisije, se opredelijo v skladu s postopkom iz člena 90(2).

NASLOV IV

PODPORA RAZVOJU PODEŽELJA

POGLAVJE I

OSI

ODDELEK 1

Os 1

(ii) izboljševanja gospodarske vrednosti gozdov;

(iii) dodajanja vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom;

(iv) sodelovanja pri razvoju novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij na področjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva;

(v) izboljševanja in razvoja infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva;

(vi) obnavljanja proizvodnega potenciala kmetijstva, ki ga prizadenejo naravne nesreče, in uvajanja ustreznih preventivnih dejavnosti;

Izboljšanje konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja

Člen 20

Ukrepi

Pomoč, namenjena konkurenčnosti v kmetijskem in gozdarskem sektorju, velja za:

(a) ukrepe za spodbujanje znanja in krepitev človeškega potenciala s pomočjo:

(i) poklicnega usposabljanja in dejavnosti informiranja, vključno z širjenjem znanstvenih dosežkov in inovativnih praks, namenjenih osebam, ki delujejo v sektorjih kmetijstva, gozdarstva in prehrane;

(ii) pomoč mladim prevzemnikom kmetij;

(iii) zgodnje upokojevanje kmetov in kmetijskih delavcev;

(iv) uporaba svetovalnih storitev s strani kmetov in lastnikov gozdov;

(v) ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju kmetij, služb za zagotavljanje nadomeščanja na kmetijah ter služb za kmetijsko in gozdarsko svetovanje;

(b) ukrepe za prestrukturiranje in razvoj fizičnega potenciala ter za spodbujanje inovativnosti s pomočjo:

(i) posodabljanja kmetijskih gospodarstev;

(c) ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov, ki vključujejo:

(i) pomoč kmetom pri prilagajanju zahtevnim standardom, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti;

(ii) podporo kmetom, ki sodelujejo v shemah kakovosti hrane;

(iii) podporo skupinam proizvajalcev pri dejavnostih informiranja in pospeševanja prodaje za proizvode, ki so vključeni v sheme kakovosti hrane;

(d) prehodne ukrepe za Češko, Estonijo, Ciper, Latvijo, Litvo, Madžarsko, Malto, Poljsko, Slovenijo in Slovaško glede:

(i) podpore za delno samooskrbna kmetijska gospodarstva, ki so v postopku prestrukturiranja;

(ii) podporo za ustanavljanje skupin proizvajalcev.

Pododdelek 1

Pogoji za izvajanje ukrepov za spodbujanje znanja in krepitev človeškega potenciala

Člen 21

Poklicno usposabljanje in dejavnosti informiranja

Podpora iz člena 20(a)(i) ni namenjena izobraževalnim tečajem ali usposabljanju, ki je del običajnih programov ali sistemov kmetijskega in gozdarskega izobraževanja na srednješolski ali višjih ravneh.

Člen 22

Pomoč mladim prevzemnikom kmetij

1. Podpora iz člena 20(a)(ii) se dodeli osebam, ki:
  - (a) so mlajše od 40 let in prvič kot nosilci kmetijskega gospodarstva prevzemajo kmetijsko gospodarstvo;
  - (b) imajo ustrezna poklicna strokovna znanja in so ustrezno usposobljene;
  - (c) predložijo poslovni načrt o razvoju njihovih kmetijskih dejavnosti.
2. Podpora ne sme presegati najvišjega zneska, ki je določen v Prilogi.

Člen 23

Zgodnje upokojevanje

1. Podpora iz člena 20(a)(iii) se dodeli:
  - (a) kmetom, ki se odločijo za prenehanje kmetovanja, z namenom prenosa kmetijskega gospodarstva na druge kmete;
  - (b) delavcem na kmetiji, ki se ob prenosu kmetijskega gospodarstva odločijo, da bodo dokončno prenehali z delom na kmetiji.
2. Prenosnik:
  - (a) v času prenosa ne sme biti mlajši od 55 let, vendar obenem ne sme dosegati običajne upokojitvene starosti, oziroma v času prenosa ne sme biti več kot 10 let mlajši

od običajne upokojitvene starosti v zadevni državi članici;

- (b) mora dokončno prenehati z vsemi komercialnimi kmetijskimi dejavnostmi;
  - (c) se je moral ukvarjati s kmetovanjem zadnjih 10 let pred prenosom.
3. Prevzemnik:
    - (a) nasledi prenosnika s prevzemom kmetijskega gospodarstva, kot je določeno v členu 22; ali pa
    - (b) mora biti kmet mlajši od 50 let ali subjekt zasebnega prava in od prenosnika prevzema kmetijsko gospodarstvo za povečanje obsega svojega kmetijskega gospodarstva.
  4. Kmetijski delavec:
    - (a) ne sme biti mlajši od 55 let, vendar obenem ne sme dosegati običajne upokojitvene starosti, oziroma ne sme biti več kot 10 let mlajši od običajne upokojitvene starosti v zadevni državi članici;
    - (b) mora predhodnih pet let vsaj polovico svojega delovnega časa delati na kmetiji kot družinski pomočnik ali kmetijski delavec;
    - (c) mora v štiriletnem obdobju pred zgodnjo upokojitvijo prenosnika delati na kmetijskem gospodarstvu prenosnika v obdobju, ki je najmanj enakovredno dvema letoma s polnim delovnim časom;
    - (d) mora biti vključen v sistem socialnega varstva.
  5. Celotno obdobje trajanja podpore za zgodnje upokojevanje ne sme presegati obdobja 15 let tako za prenosnika kot tudi za delavca na kmetiji. Čas trajanja podpore je omejen na 70. rojstni dan prenosnika in običajno upokojitveno starost kmetijskega delavca.
  6. Najvišji znesek podpore je določen v Prilogi.
- V primeru, da država članica prenosniku plačuje pokojnino, se podpora za zgodnje upokojevanje dodeli kot dodatek, pri čemer se upošteva znesek nacionalne pokojnine.

Člen 24

Uporaba svetovalnih storitev

1. Podpora iz člena 20(a)(iv) se dodeli za pomoč kmetom in lastnikom gozdov pri plačevanju stroškov uporabe svetovalnih storitev za izboljšanje celotnega poslovanja njihovih gospodarstev.

Svetovalne storitve kmetom obsegajo najmanj:

- (a) z zakonom predpisane zahteve po upravljanju ter načela dobrega kmetijskega in okoljskega delovanja iz členov 4 in 5 Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter Priloge III in IV k tej uredbi;
- (b) standarde varstva pri delu, temelječe na zakonodaji Skupnosti.

2. Podpora za uporabo svetovalnih storitev ne sme preseгati najvišjih vrednosti iz Priloge.

Člen 25

Ustanavljanje služb za pomoč pri upravljanju kmetij, nadomeščanje na kmetijah in svetovanje

Podpora iz člena 20(a)(v) se dodeli za kritje stroškov nastalih pri ustanovitvi služb za pomoč pri upravljanju kmetij, nadomeščanje na kmetijah, kmetijsko in gozdarsko svetovanje ter se postopno zmanjšuje v obdobju največ 5 let po ustanovitvi.

Pododdelek 2

Pogoji za ukrepe prestrukturiranja in razvoja fizičnega potenciala ter spodbujanje inovativnosti

Člen 26

Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

1. Podpora iz člena 20(b)(i) se dodeli za materialne in/ali nematerialne naložbe, ki:

- (a) izboljšajo splošno učinkovitost kmetijskega gospodarstva; in
- (b) so v skladu s standardi Skupnosti, ki veljajo za takšne naložbe.

Pri naložbah, katerih namen je izpolnjevanje standardov Skupnosti, se podpora lahko dodeli le naložbam za izpolnjevanje na novo uvedenih minimalnih standardov. V tem primeru se lahko za izpolnitev standarda zagotovi obdobje mirovanja za uskladitev s standardom, ki pa ne presega 36 mesecev od datuma, s katerim je postal standard za kmetijsko gospodarstvo obvezen.

Mladim kmetom, ki prejmejo podporo v skladu s členom 20 (a)(ii), se podpora lahko dodeli za naložbe, ki izpolnjujejo obstoječe standarde Skupnosti, če so te naložbe opredeljene v poslovnem načrtu, ki ga določa člen 21(1)(c). Obdobje mirovanja za izpolnitev standardov ne sme preseči 36 mesecev od datuma ustanovitve.

2. Podpora ne sme preseгati najvišje stopnje iz Priloge.

Člen 27

Izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov

1. Podpora za naložbe, ki je določena v členu 20(b)(ii), se dodeli za gozdove v lasti zasebnikov oziroma njihovih združenj ali občin oziroma njihovih zvez. Ta omejitev pa ne velja za tropske in subtropske gozdove ter za površine z drugim gozdnim rastjem na območjih Azorov, Madeire, Kanarskih otokov, manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in francoskih čezmorskih departmajev.

2. Naložbe temeljijo na načrtih za gospodarjenje z gozdovi, kar velja za gozdna posestva nad določeno velikostjo, ki jo opredelijo države članice v svojih programih.

3. Podpora ne sme preseгati najvišje stopnje iz Priloge.

Člen 28

Dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom

1. Podpora iz člena 20(b)(iii) se dodeli za materialne in/ali nematerialne naložbe, ki:

- (a) izboljšajo splošno učinkovitost podjetja;
- (b) se nanašajo na:
  - predelavo in/ali trženje proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, razen ribiških proizvodov, ter predelavo in/ali trženje gozdarskih proizvodov, in/ali

- razvoj novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij, povezanih s proizvodi iz Priloge I Pogodbe, razen ribiških proizvodov, ter z gozdarskimi proizvodi; in

- (c) so v skladu s standardi Skupnosti, ki veljajo za takšno nalozbo.

Pri naložbah, katerih namen je uskladitev s standardi Skupnosti, se pomoč lahko dodeli samo tistim, ki so jih izvedla mikropodjetja, kakor je določeno v odstavku 2, in so bile izvedene z namenom izpolnjevanja na novo uvedenih standardov Skupnosti. V slednjem primeru se lahko zagotovi podaljšan rok za uskladitev s standardom, ki pa ne presega 36 mesecev od datuma, s katerim je postal standard za podjetje obvezen.

2. Podpora ne sme presegati najvišje stopnje iz Priloge.

3. Podpora iz odstavka 1 najvišje stopnje je omejena na mikro, majhna in srednje velika podjetja v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES ⁽¹⁾. Omejitev glede velikosti se ne uporablja za najvišjo stopnjo za območja Azorov, Madeire, Kanarskih otokov in manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in francoskih čezmorskih departmajev. V primeru podjetij, ki niso zajeta s členom 2(1) omenjenega priporočila in z manj kot 750 zaposlenimi ali s prihodkom, manjšim od 200 milijonov EUR, je intenzivnost pomoči razpolovljena. V primeru gozdarstva je podpora omejena na mikro-podjetja.

Podpora se ne dodeli podjetjem v težavah v smislu smernic Skupnosti o državnih pomočeh za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah ⁽²⁾.

Člen 29

Sodelovanje pri razvoju novih proizvodov, proizvodnih postopkov in tehnologij na področjih kmetijstva in prehrane ter gozdarstva

1. Podpora iz člena 20(b)(iv) se dodeli za spodbujanje sodelovanja med primarnimi proizvajalci v kmetijstvu in gozdarstvu, predelovalno industrijo in/ali tretjimi stranmi.
2. Podpora prispeva h kritju stroškov sodelovanja.

⁽¹⁾ UL L 124, 20.5.2003, str. 36.

⁽²⁾ UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

Člen 30

Infrastruktura, povezana z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva ter gozdarstva

Podpora iz člena 20(b)(v) se lahko nanaša na dejavnosti, ki so povezane z dostopom do kmetijskih in gozdnih zemljišč, komasacijami, arondacijami in izboljšanjem zemljišč, oskrbo z energijo in upravljanjem z vodnimi viri.

Pododdelek 3

Pogoji za ukrepe za izboljšanje kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov

Člen 31

Izpolnjevanje standardov, temelječih na zakonodaji Skupnosti

1. Podpora iz člena 20(c)(i) je namenjena delnemu kritju stroškov in izpada dohodka, ki jih imajo kmetje pri izvajanju standardov na področju varstva okolja, javnega zdravja, zdravja živali in rastlin, dobrega počutja živali ter varstva pri delu.

Ti standardi morajo biti na novo uvedeni v nacionalno zakonodajo za izvajanje prava Skupnosti in nalagajo nove obveznosti ali omejitve pri kmetovanju, ki pomembno vplivajo na običajne operativne stroške kmetije in zadevajo večje število kmetov.

2. Podpora se dodeli na letni osnovi, v obliki pavšalne, začasne in postopno padajoče pomoči ter velja za obdobje največ 5 let od datuma, s katerim je postal standard obvezen v skladu z zakonodajo Skupnosti. Podpora ne sme presegati najvišjega zneska iz Priloge.

Člen 32

Sodelovanje kmetov v shemah kakovosti hrane

1. Podpora iz člena 20(c)(ii):

- (a) se nanaša na kmetijske proizvode, namenjene izključno za prehrano ljudi;
- (b) je namenjena shemam Skupnosti za kakovost hrane ali tistim shemam, ki jih priznavajo države članice, in ustrezajo natančnim merilom, določenim v skladu s postopkom iz člena 90(2); podpora se ne dodeli

shemam, katerih edini cilj je zagotavljanje višje ravni nadzora nad spoštovanjem obveznih standardov iz zakonodaje Skupnosti ali nacionalne zakonodaje;

Člen 35

Skupine proizvajalcev

(c) se dodeli za obdobje največ 5 let v obliki letnega spodbujevalnega plačila, čigar stopnja je določena glede na stopnjo stalnih stroškov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v shemah.

1. Podpora iz člena 20(d)(ii) se dodeli z namenom olajšanja ustanovitve in administrativnega delovanja skupin proizvajalcev ter z namenom:

2. Podpora ne sme presegati najvišjega zneska iz Priloge.

(a) prilagajanja proizvodnje in obsega proizvodnje proizvajalcev, ki so člani tovrstnih skupin, zahtevam trga;

Člen 33

Dejavnosti informiranja in pospeševanja prodaje

Podpora iz člena 20(c)(iii) se nanaša na proizvode, ki so vključeni v podporo shemam kakovosti iz člena 32. Podpora ne sme presegati najvišje stopnje iz Priloge.

(b) skupnega trženja blaga, vključno s pripravo za prodajo, centralizacijo prodaje in dobavo grosistom;

(c) oblikovanje skupnih pravil o informacijah o proizvodnji, predvsem glede spravila in razpoložljivosti.

2. Podpora se dodeli v obliki pavšalne pomoči v letnih obrokih za prvih 5 let po datumu priznanja skupine proizvajalcev. Izračuna se na osnovi letne tržne proizvodnje skupine, in sicer do zgornjih mejnih vrednosti iz Priloge.

PODODDELEK 4

POGOJI ZA PREHODNE UKREPE

Člen 34

Delno samooskrbne kmetije

1. Podpora iz člena 20(d)(i) za kmetijska gospodarstva, ki proizvajajo predvsem za lastne potrebe in obenem tržijo del svojih proizvodov („delno samooskrbna kmetijska gospodarstva“), se dodeli kmetom, ki predložijo poslovni načrt.

3. Podpora se dodeli skupinam proizvajalcev, ki jih pristojni organ države članice uradno prizna do 31. decembra 2013.

ODDELEK 2

O S 2

IZBOLJŠANJE OKOLJA IN PODEŽELJA

Člen 36

Ukrepi

2. Po treh letih se oceni napredek glede na poslovni načrt iz odstavka 1.

Podpora iz tega oddelka se nanaša na:

3. Podpora se izplača v obliki pavšalne pomoči do najvišjega zneska definirane v Prilogi, in sicer za največ 5 let.

(a) ukrepe, ki so namenjeni trajnostni rabi kmetijskih zemljišč in vključujejo:

4. Podpora se dodeli na podlagi vlog, ki so odobrene do 31. decembra 2013.

(i) plačila kmetom zaradi omejenih možnosti na gorskih območjih;

(ii) plačila kmetom na območjih z omejenimi možnostmi, ki niso gorska območja;

Pododdelek 1

Pogoji za ukrepe za trajnostno rabo kmetijskih zemljišč

(iii) plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES;

Člen 37

Plačila zaradi naravno omejenih možnosti na gorskih območjih in plačila za druga območja z omejenimi možnostmi

(iv) kmetijsko okoljska plačila;

(v) plačila za dobro počutje živali;

1. Plačila iz člena 36(a)(i) in (ii) se dodelijo letno na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi v smislu Odločbe Komisije 2000/115/ES z dne 24. novembra 1999 o opredelitvah značilnosti raziskovanj, seznamu kmetijskih pridelkov, izjemah pri opredelitvah ter regijah in okoliših glede raziskovanja o strukturi kmetijskih gospodarstev ⁽¹⁾.

(vi) podporo za neproizvodne naložbe;

Plačila so namenjena povračilu kmetovih dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica kmetijske pridelave na zadevnem območju z omejenimi možnostmi.

(b) ukrepe za trajnostno rabo gozdnih zemljišč, ki vključujejo:

2. Plačila se dodelijo kmetom, ki se obvežejo, da bodo na območjih, določenih na podlagi člena 50(2) in (3), nadaljevali kmetijsko dejavnost še najmanj pet let po prvem plačilu.

(i) prvo pogozdovanje kmetijskih površin;

3. Višina plačil se določi v razponu med najnižjimi in najvišjimi zneski iz Priloge.

(ii) prvo vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskih zemljiščih;

Plačila, katerih višina presega najvišji znesek, se dodelijo v ustrezno utemeljenih primerih, vendar samo pod pogojem, da povprečni znesek vseh tovrstnih plačil, ki so dodeljena na ravni določene države članice, ne presega tega najvišjega zneska.

(iii) prvo pogozdovanje nekmetijskih površin;

4. Plačila se za površine, ki presegajo obseg opredeljen v programu, postopno znižujejo.

(iv) plačila v okviru Nature 2000;

Člen 38

Plačila v okviru območij Natura 2000 in plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES

(v) gozdno okoljska plačila;

1. Podpora iz člena 36(a)(iii) se dodeli kmetom na letni osnovi in na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi kot nadomestilo stroškov in izpada dohodka, ki so posledica

(vi) obnavljanje proizvodnega potenciala gozdov in uvajanje preventivnih ukrepov;

⁽¹⁾ UL L 38, 12.2.2000, str. 1. Odločba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) 2139/2004 (UL L 369, 16.12.2004, str. 26).

(vii) podporo za neproizvodne naložbe.

omejitev na zadevnih območjih zaradi izvajanja Direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS ter 2000/60/ES.

2. Podpora ne sme presegati najvišjih zneskov iz Priloge. Za plačila, vezana na Direktivo 2000/60/ES, se v skladu s postopkom iz člena 90(2) določijo podrobna pravila, ki opredeljujejo tudi najvišji znesek podpore.

Člen 39

Kmetijsko okoljska plačila

1. Države članice v skladu s svojimi posebnimi potrebami na svojem območju zagotovijo možnost pridobitve podpore iz člena 36(a)(iv).

2. Kmetijsko okoljska plačila in plačila za dobro počutje živali se dodelijo kmetom, ki prostovoljno prevzamejo izpolnjevanje teh obveznosti. V ustrezno utemeljenih primerih, ki se nanašajo na dosego okoljskih ciljev, se lahko kmetijsko okoljska plačila dodelijo tudi drugim upravljavcem zemljišč.

3. Kmetijsko okoljska plačila se nanašajo samo na tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene na podlagi členov 4 in 5 Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter Prilog III in IV te uredbe, kakor tudi minimalne zahteve za uporabo gnojil in sredstev za varstvo rastlin ter drugih ustreznih obveznih zahtev, ki so določene v nacionalni zakonodaji in se opredelijo v programu.

Te obveznosti se praviloma prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar je to potrebno in upravičeno, se za posebne vrste obveznosti določi daljše obdobje v skladu s postopkom iz člena 90(2).

4. Plačila se dodelijo letno za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica sprejetih obveznosti. Po potrebi lahko krijejo tudi poslovne stroške.

Če je potrebno, se izbor upravičencev lahko opravi na podlagi javnega razpisa, pri čemer se upoštevajo merila ekonomske in okoljske učinkovitosti.

Podpora ne sme presegati najvišjih zneskov iz Priloge.

5. Zagotovi se lahko tudi podpora za ohranjanje genetskih virov v kmetijstvu za dejavnosti, ki jih ne zajemajo določila členov 1 do 4.

Člen 40

Plačila za dobro počutje živali

1. Plačila za dobro počutje živali iz člena 36(a)(v) se dodelijo kmetom, ki prostovoljno prevzamejo te obveznosti.

2. Plačila za dobro počutje živali se nanašajo samo na tiste obveznosti, ki presegajo ustrezne obvezne standarde, določene na podlagi člena 4 in Priloge III Uredbe (ES) št. 1782/2003 ter drugih ustreznih obveznih zahtev, ki so določene v nacionalni zakonodaji in se opredelijo v programu.

Te obveznosti se praviloma prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar je to potrebno in upravičeno, se za posebne vrste obveznosti določi daljše obdobje v skladu s postopkom iz člena 90(2).

3. Plačila se dodelijo letno za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica sprejetih obveznosti. Po potrebi lahko krijejo tudi poslovne stroške.

Podpora ne sme presegati najvišjega zneska iz Priloge.

Člen 41

Neproizvodne naložbe

Podpora iz člena 36(a)(vi) se dodeli za:

(a) naložbe, povezane z izpolnjevanjem obveznosti, ki so bile sprejete na podlagi ukrepa iz člena 36(a)(iv) ali drugih kmetijsko okoljskih ciljev;

(b) naložbe na kmetiji, ki povečujejo javno uporabnost območij Natura 2000 in drugih območij visoke naravne vrednosti, ki se jih opredeli v programu.

Pododdelek 2

Pogoji za ukrepe za trajnostno rabo gozdnih površin

Člen 42

Splošni pogoji

1. Podpora iz tega pododdelka se dodeli samo za gozdove in površine z drugim gozdnim rastjem v lasti zasebnikov oziroma njihovih združenj ali občin oziroma njihovih zvez. Ta omejitev pa ne velja za tropske in subtropske gozdove ter za površine z drugim gozdnim rastjem na območjih Azorov, Madeire, Kanarskih otokov, manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in francoskih čezmorskih departmajev.

Ta omejitev se ne uporablja za podporo iz člena 36(b)(i), (iii), (vi) in (vii).

2. Ukrepi iz tega pododdelka za območja, ki se v okviru ukrepa Skupnosti za varstvo gozdov pred požarom, uvrščajo med območja z veliko ali srednjo požarno ogroženostjo, se morajo ujemati z načrti za varstvo gozdov, ki so jih za ta območja oblikovale države članice.

Člen 43

Prvo pogozdovanje kmetijskih površin

1. Podpora iz člena 36(b)(i) se lahko nanaša samo na enega ali več izmed naštetih elementov:

- (a) stroške zagona dejavnosti;
- (b) letno premijo na pogozdeni hektar, ki je namenjena kritju stroškov vzdrževanja za največ pet let;
- (c) letno premijo na hektar, namenjeno delnemu kritju izpada dohodka, ki je posledica pogozdovanja, in se dodeli za dobo največ 15 let kmetom ali njihovim združenjem, ki so obdelovala zemljišče pred pogozditvijo, ali kateri koli fizični osebi ali subjektu zasebnega prava.

2. Podpora za pogozdovanje kmetijskih površin v javni lasti krije zgolj stroške zagona dejavnosti. Če ima kmetijske površine, ki bodo pogozdene, v najemu fizična oseba ali

subjekt zasebnega prava, se lahko dodelijo letne premije iz odstavka 1.

3. Podpora za pogozdovanje kmetijskih površin se ne dodeli:

- (a) kmetom, ki so prejemniki podpore za zgodnjo upokožitev;
- (b) za sajenje božičnih dreves.

Pri kratkoročnem gojenju hitro rastočih vrst se podpora za pogozdovanje dodeli zgolj za stroške zagona dejavnosti.

4. Podpora, namenjena kmetom in ostalim fizičnim osebam ter subjektom zasebnega prava, se dodeli do višine vrednosti iz Priloge.

Člen 44

Prva vzpostavitev kmetijsko-gozdarskih sistemov na kmetijskih zemljiščih

1. Podpora iz člena 36(b)(ii) se dodeli kmetom, da s povezovanjem sistemov ekstenzivnega kmetijstva in gozdarskih sistemov ustvarijo kmetijsko-gozdarske sisteme. Podpora krije stroške zagona dejavnosti.

2. Kmetijsko-gozdarski sistemi se nanašajo na sisteme rabe zemljišč, na katerih na istem zemljišču rastejo drevesa in kmetijske kulture.

3. Za božična drevesa in kratkoročno gojenje hitro rastočih vrst se podpora ne dodeli.

4. Podpora ne sme presegati najvišjih stopenj iz Priloge.

Člen 45

Prvo pogozdovanje nekmetijskih površin

1. Podpora iz člena 36(b)(iii) za pogozdovanje zemljišč, ki ni zajeto v členu 36(b)(i), krije stroške zagona dejavnosti. Če gre za zapuščene kmetijske površine, podpora vključuje tudi letno premijo iz člena 43(1)(b).

2. Za sajenje božičnih dreves se podpora ne dodeli.

3. Ko se podpora za kritje stroškov zagona dejavnosti nanaša na fizične osebe ali subjekte zasebnega prava, ne presega najvišje stopnje iz Priloge.

Člen 46

Plačila v okviru Nature 2000

Podpora iz člena 36(b)(iv) se letno dodeli na hektar gozda zasebnim lastnikom gozdov oziroma njihovim združenjem za povračilo stroškov in izpada dohodka, nastalih zaradi omejitve rabe gozdov in površin z drugim gozdnim rastjem v okviru izvajanja Direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS na zadevnem območju. Višina podpore se določi v razponu med najnižjimi in najvišjimi zneski iz Priloge.

Člen 47

Gozdarsko-okoljska plačila

1. Gozdarsko-okoljska plačila iz člena 36(b)(v) se dodelijo na hektar gozda upravičencem, ki prostovoljno prevzamejo gozdarsko-okoljske obveznosti. Ta plačila so namenjena zgolj obveznostim, ki presega ustrezne obvezne zahteve.

Te obveznosti se praviloma prevzamejo za obdobje od petih do sedmih let. Kadar je to potrebno in upravičeno, se za posebne vrste obveznosti določi daljše obdobje v skladu s postopkom iz člena 90(2).

2. Plačila krijejo dodatne stroške in izpad dohodka, ki izhajajo iz prevzetih obveznosti. Višina podpore se določi v razponu med najnižjimi in najvišjimi zneski iz Priloge.

Člen 48

Obnavljanje proizvodnega potenciala gozdov in uvajanje preventivnih ukrepov

1. Podpora iz člena 36(b)(vi) se dodeli za obnavljanje proizvodnega potenciala gozdov, ki so bili poškodovani ob naravnih nesrečah ali požarih, in za uvedbo ustreznih preventivnih ukrepov.

2. Preventivni ukrepi varstva pred požarom se nanašajo na gozdove, ki jih države članice v svojih načrtih za zaščito gozdov uvrščajo med območja z veliko ali srednjo požarno ogroženostjo.

Člen 49

Neproizvodne naložbe

Podpora iz člena 36(b)(vii) se dodeli za naložbe v gozdove, ki:

- (a) so povezane z izpolnjevanjem obveznosti, sprejetih na podlagi ukrepa iz člena 36(b)(v) ali drugih okoljskih ciljev;
- (b) povečujejo javno uporabnost gozda in površine z drugim gozdnim rastjem na zadevnem območju.

Pododdelek 3

Določitev območij

Člen 50

Upravičena območja

1. Države članice določijo območja, ki izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(a)(i), (ii) in (iii) ter iz točk (b)(i), (iii), (iv) in (vi) tega člena, ob upoštevanju odstavkov 2 do 5 tega člena.

2. Gorska območja izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(a)(i) v primeru, da obstajajo znatne omejitve možnosti rabe zemljišč in so stroški del opazno večji zaradi:

- (a) zelo težkih podnebnih razmer, ki so posledica nadmorske višine in bistveno skrajšajo rastno dobo;
- (b) presternih pobočij nižjih predelov, ki se raztezajo čez večji del zadevnega območja in je zaradi tega onemogočena uporaba mehanizacije ali je potrebna uporaba zelo drage opreme, ali pa zaradi kombinacije obeh teh dejavnikov, kadar je pri posameznem dejavniku stanje sicer manj resno, a v kombinaciji z drugim povzroči enakovredne posledice.

Območja, ki ležijo severno od 62. vzporednika in nekatera sosednja območja se obravnavajo kot gorska.

3. Območja, ki se ne uvrščajo med gorska območja iz odstavka 2 tega člena, izpolnjujejo pogoje za plačila, ki so določena v členu 36(a)(ii), v naslednjih primerih:

(a) če se prištevajo k območjem s pomembnimi naravnimi omejitvami, kot so nizka proizvodna sposobnost tal ali slabe podnebne razmere, kjer je ohranjanje ekstenzivnega kmetijstva pomembno za upravljanje zemljišč; ali

(b) če se prištevajo k območjem s posebnimi omejitvami in je na njih treba nadaljevati z upravljanjem z zemljišči, da bi ohranili ali izboljšali okolje, vzdrževali podeželje in ohranili turistični potencial območij ali da bi zaščitili obalo.

Ta območja iz točke (b) vključujejo obdelovalne površine, ki se glede na naravne proizvodne danosti smatrajo za homogene in katerih skupni obseg ne presega 10 % ozemlja zadevne države članice.

4. V svojih programih države članice glede na posebne določbe, ki so opredeljene v skladu s postopkom iz člena 90 (2):

- potrdijo obstoječo razmejitev na podlagi odstavkov 2 in 3(b) ali jo spremenijo, ali
- razmejijo območja iz odstavka 3(a).

5. Kmetijska območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS, in kmetijska območja, vključena v načrte upravljanja povodij v skladu z Direktivo 2000/60/ES, izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(a)(iii).

6. Območja, ki so primerna za pogozdovanje iz okoljskih razlogov, kot je zaščita pred erozijo ali širitev gozdnih virov, ki prispevajo k ublažitvi podnebnih sprememb, izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(b)(i) in (iii).

7. Gozdna območja Natura 2000, določena na podlagi direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS, izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(b)(iv).

8. Gozdna območja z veliko ali srednjo požarno ogroženostjo izpolnjujejo pogoje za plačila iz člena 36(b)(vi), ki se nanašajo na preventivne ukrepe varstva pred požarom.

Pododdelek 4

Spoštovanje standardov

Člen 51

Znižanje ali ukinitvev plačil

1. Če upravičenci, ki prejemajo plačila po členu 36(a)(i) do (v) ter (b)(i), (iv) in (v), zaradi dejanja ali opustitve, za katero so neposredno odgovorni, na celotnem gospodarstvu ne spoštujejo obveznih zahtev iz členov 4 in 5 ter Prilog III in IV Uredbe (ES) št. 1782/2003, se skupni znesek njihovih plačil, dodeljenih v koledarskem letu, v katerem je prišlo do kršitve, zniža ali ukine.

Znižanje ali ukinitvev iz prvega pododstavka se uporablja tudi za primere, v katerih upravičenci, ki prejemajo plačila po členu 36(a)(iv) zaradi dejanja ali opustitve, za katero so neposredno odgovorni, na celotnem gospodarstvu ne spoštujejo minimalnih zahtev za uporabo gnojil in sredstev za zaščito rastlin iz člena 39(3).

2. Znižanje ali ukinitvev plačil iz odstavka 1 se ne uporablja za standarde, za katere je bilo odobreno obdobje mirovanja v skladu s členom 26(1)(b) v tem obdobju mirovanja.

3. Z odstopanjem od odstavka 1, upravičenci iz držav članic, ki uporabljajo shemo enotnega plačila iz člena 143b Uredbe (ES) št. 1782/2003 upoštevajo obvezne zahteve iz člena 5 in Priloge IV omenjene uredbe.

4. Natančna pravila za znižanja ali ukinitve se določijo v skladu s postopkom iz člena 90(2). Pri tem se upoštevajo teža, obseg, trajanje in ponavljanje kršitve.

5. Odstavki 1 do 4 se ne uporabljajo za člen 39(5).

ODDELEK 3

Pododdelek 1

Os 3

Pogoji, ki urejajo ukrepe za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva**Kakovost življenja na podeželju in diverzifikacija podeželskega gospodarstva**

Člen 53

Člen 52

Diverzifikacija v nekmetske dejavnosti

Prejemnik pomoči iz člena 52(a)(i) mora biti član kmetijskega gospodarstva.

Ukrepi

Člen 54

Podpora iz tega oddelka obsega:

Podpora ustanavljanju in razvoju podjetij

(a) ukrepe za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva, ki vključujejo:

Podpora iz člena 52(a)(ii) se nanaša zgolj na mikropodjetja, kakor so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES.

(i) diverzifikacijo v nekmetske dejavnosti;

Člen 55

(ii) podporo za ustanavljanje in razvoj mikropodjetij z namenom spodbujanja podjetništva in razvoja gospodarske strukture;

Spodbujanje turističnih dejavnosti

Podpora iz člena 52(a)(iii) je namenjena:

(iii) spodbujanje turističnih dejavnosti;

(a) mali infrastrukturi, kot so informacijski centri in označevanje turističnih znamenitosti;

(b) ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, ki vključujejo:

(b) rekreacijski infrastrukturi, kot so objekti za dostop do naravnega okolja in manjši nastanitveni objekti;

(i) osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo;

(c) razvoj in/ali trženje turističnih storitev v povezavi s podeželskim turizmom.

(ii) obnovo in razvoj vasi;

Pododdelek 2

Pogoji, ki urejajo ukrepe za izboljšanje kakovosti življenja na podeželskih območjih

(iii) ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja;

Člen 56

(c) ukrep poklicnega usposabljanja in informiranja gospodarskih subjektov, ki delujejo na področjih, ki jih pokriva os 3;

Osnovne storitve za gospodarstvo in podeželsko prebivalstvo

(d) ukrep za pridobitev strokovnih znanj in animacija z namenom priprave in izvedbe lokalne razvojne strategije.

Podpora iz člena 52(b)(i) je namenjena vzpostavitvi osnovnih storitev, vključno s kulturnimi dejavnostmi in dejavnostmi za prosti čas, ki se nanašajo na vas ali skupino vasi, in ustrezni mali infrastrukturi.

Člen 57

Pododdelek 4

Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja**Izvajanje osi**

Podpora iz člena 52(b)(iii) je namenjena:

Člen 60

- (a) pripravi načrtov za zaščito in upravljanje v povezavi z območji Natura 2000 in drugimi območji visoke naravne vrednosti: dejavnostim okoljskega ozaveščanja in naložbam, povezanim z vzdrževanjem, obnavljanjem in izboljšanjem naravne dediščine in razvojem območij z visoko naravno vrednostjo;
- (b) študijam in naložbam, povezanim z vzdrževanjem, obnavljanjem in izboljšanjem kulturne dediščine, na primer kulturnih značilnosti vasi in podeželske krajine.

Razmejitev

Če je ukrep, naveden v tem oddelku, namenjen dejavnostim, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev pomoči tudi iz drugih instrumentov Skupnosti, vključno s Strukturnimi skladi in instrumentom podpore Skupnosti za ribištvo, država članica za vsak program določi merila za razmejevanje med dejavnostmi, ki jih financira EKSRP, in dejavnostmi, ki jih financirajo drugi instrumenti Skupnosti.

Pododdelek 3

ODDELEK 4

Usposabljanje, pridobivanje strokovnih znanj in animacija

Os 4

Člen 58

Leader**Usposabljanje in informiranje**

Člen 61

Podpora iz člena 52(c) ni namenjena izobraževalnim tečajem ali usposabljanju, ki je del običajnih izobraževalnih programov ali sistemov na srednješolski ali višjih ravneh.

Opredelitev pristopa Leader

Pristop Leader vsebuje vsaj naslednje prvine:

Člen 59

Pridobivanje strokovnih znanj, animacije in izvajanje

Podpora iz člena 52(d) se nanaša na:

- (a) preučevanje zadevnega območja;
- (b) ukrepe za zagotavljanje informacij o območju in lokalni razvojni strategiji;
- (c) usposabljanje osebja, ki sodeluje pri pripravi in izvedbi lokalne razvojne strategije;
- (d) promocija in usposabljanje vodij;
- (e) izvajanje lokalne razvojne strategije, ki zajema enega ali več ukrepov iz člena 52(a), (b) in (c) s strani zasebnih-javnih partnerstev, razen tistih, opredeljenih v členu 62 (1)(b).

- (a) območne lokalne razvojne strategije, ki so namenjene dobro opredeljenim subregionalnim podeželskim območjem;
- (b) lokalna javno-zasebna partnerstva (v nadaljevanju „lokalne akcijske skupine“);
- (c) pristop od spodaj navzgor, ki vključuje pristojnost odločanja lokalnih akcijskih skupin pri izdelavi in izvedbi lokalne razvojne strategije;
- (d) večsektorsko pripravo in izvedbo strategije, ki temelji na vzajemnem delovanju med akterji in projekti iz različnih sektorjev lokalne ekonomije;
- (e) izvajanje inovativnih pristopov;
- (f) izvajanje projektov sodelovanja;
- (g) vzpostavitev mreže lokalnih partnerstev.

Člen 62

Lokalne akcijske skupine

1. Partnerski pristop k lokalnemu razvoju izvajajo lokalne akcijske skupine, ki morajo zadostiti naslednjim pogojem:

- (a) predlagati morajo celovito lokalno razvojno strategijo, zasnovano vsaj na prvih, naštetih v členu 61(1)(a) do (d) in (g) ter biti odgovorne za njeno izvedbo;
- (b) sestavljene morajo biti ali iz skupine, ki je že usposobljena za pobudi Leader II ⁽¹⁾ ali Leader+ ⁽²⁾ oziroma v skladu s pristopom Leader, ali pa nova skupina, ki zastopa partnerje iz različnih lokalnih socialno-ekonomskih sektorjev zadevnega območja. Na ravni odločanja morajo ekonomski in socialni partnerji ter drugi predstavniki civilne družne, kot so kmetje, kmečke ženske, mladi in njihova združenja, predstavljati vsaj 50 % lokalnega partnerstva;
- (c) pokazati morajo sposobnost določitve in izvedbe razvojne strategije za to območje.

2. Organ upravljanja zagotovi, da lokalne akcijske skupine ali izberejo administrativnega in finančnega vodjo, ki je sposoben upravljati z javnimi skladi in zagotavljati zadovoljivo delovanje partnerstva, ali pa da se združijo v strukturo s splošnim pravnim statusom, ki bo zagotavljala zadovoljivo delovanje partnerstva in zmožnost upravljanja z javnimi skladi.

3. Območje, za katero bo strategija določena, mora biti povezano in mora zagotavljati dovolj kritične mase na področju človeških, finančnih in ekonomskih virov, da se lahko podpira vzdržna razvojna strategija.

4. Lokalne akcijske skupine izberejo projekte, ki se financirajo v okviru strategije. Izberejo lahko tudi projekte sodelovanja.

⁽¹⁾ Sporočilo Komisije državam članicam o smernicah za globalne ali integrirane programe, h katerim so države članice povabljene k predložitvi vloge za podporo v okviru pobude Skupnosti za razvoj podeželja (Leader II)(UL C 180, 1.7.1994, str. 48).

⁽²⁾ Sporočilo Komisije državam članicam z dne 14.4.2000 o smernicah pobude Skupnosti za razvoj podeželja (Leader +) (UL C 139, 18.5.2000, p. 5). Sporočilo, kakor je bilo nazadnje spremenjeno s Sporočilom Komisije o spremembi sporočila državam članicam z dne 14. aprila 2000 o smernicah pobude Skupnosti za razvoj podeželja (Leader +) (UL C 294, 4.12.2003, str. 11).

Člen 63

Ukrepi

Podpora, ki se dodeli v okviru osi Leader, je namenjena:

- (a) izvajanju lokalnih razvojnih strategij, kakor je določeno v členu 62(1)(a), z namenom, da se dosežejo cilji v okviru ene ali več osi iz oddelkov 1, 2 in 3;
- (b) izvajanju projektov sodelovanja, ki vključujejo cilje iz točke (a);
- (c) vodenje lokalnih akcijskih skupin, pridobivanje strokovnih znanj in animacija območij, kot je določeno v členu 59.

Člen 64

Izvajanje lokalnih strategij

Če se dejavnosti v okviru lokalne strategije ujemajo z ukrepi iz te uredbe za druge osi, se uporabijo ustrezni pogoji v skladu z oddelki 1, 2 in 3.

Člen 65

Sodelovanje

1. Podpora iz člena 63(b) se dodeli medregijskim ali čezmejnim projektom sodelovanja.

„Medregijsko sodelovanje“ pomeni sodelovanje znotraj države članice. „Čezmejno sodelovanje“ pomeni sodelovanje med območji različnih držav članic in z območji tretjih držav.

2. Podpora se lahko odobri samo za izdatke, ki se nanašajo na območja znotraj Skupnosti.

3. Člen 64 se uporablja tudi za projekte sodelovanja.

POGLAVJE II

TEHNIČNA POMOČ

Člen 66

Financiranje tehnične pomoči

1. V skladu s členom 5 Uredbe 1290/2005 lahko EKSRP na pobudo Komisije in/ali v njenem imenu porabi do 0,25 % letno dodeljenih sredstev za financiranje ukrepov za pripravo, spremljanje, administrativno pomoč, vrednotenje in nadziranje. Ti ukrepi se izvajajo v skladu s členom 53(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾, in z vsemi ostalimi določbami te uredbe ter v skladu z določbami o izvajanju, ki se uporabljajo pri tej vrsti izvrševanja proračuna.

2. Na pobudo držav članic lahko EKSRP za vsak program razvoja podeželja financira dejavnosti priprave, upravljanja, spremljanja, vrednotenja ter informiranja in nadzora, ki se nanašajo na podporo programu.

Tem ukrepom se lahko nameni do 4 % celotnega zneska za vsako dejavnost.

3. Znotraj omejitve iz odstavka 2 se nameni znesek za vzpostavitev in delovanje nacionalne mreže za podeželje iz člena 68.

Države članice z regionalnimi programi lahko v odobritev predložijo poseben program za vzpostavitev in delovanje njihove nacionalne mreže za podeželje.

Podrobnosti v zvezi z vzpostavitvijo in delovanjem nacionalne mreže za podeželje se določijo v skladu s postopkom iz člena 90(2).

Člen 67

Evropska mreža za razvoj podeželja

V skladu s členom 66(1) se za povezovanje nacionalnih mrež, organizacij in uprav, ki delujejo na področju razvoja podeželja

⁽¹⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

na ravni Skupnosti, vzpostavi Evropska mreža za razvoj podeželja.

Cilji mreže so:

- (a) zbirati, analizirati in širiti informacije o ukrepih za razvoj podeželja Skupnosti;
- (b) na ravni Skupnosti zbirati, širiti in utrjevati dobre prakse razvoja podeželja;
- (c) zagotavljati informacije o razvoju na podeželskih območjih Skupnosti in tretjih držav;
- (d) na ravni Skupnosti organizirati srečanja in seminarje za tiste, ki so aktivno vključeni v razvoj podeželja;
- (e) vzpostaviti in upravljati strokovne mreže z namenom, da se olajša izmenjava strokovnih znanj ter podpira izvajanje in vrednotenje politike razvoja podeželja;
- (f) podpirati nacionalne mreže in pobude za čezmejno sodelovanje.

Člen 68

Nacionalna mreža za podeželje

1. Vsaka država članica ustanovi nacionalno mrežo za podeželje, ki združuje vse organizacije in upravne organe, ki sodelujejo pri razvoju podeželja.

2. Znesek iz prvega pododstavka člena 66(3) se dodeli:

- (a) za strukture, potrebne za vodenje mreže;
- (b) za akcijski načrt, ki vsebuje vsaj identifikacijo in analizo prenosljivih dobrih praks ter zbiranje informacij o njih, upravljanje mreže, organizacijo izmenjave izkušenj in znanja, pripravo programov usposabljanja za lokalne akcijske skupine v postopku nastajanja ter tehnično pomoč za medregijsko in čezmejno sodelovanje.

NASLOV V

PRISPEVEK IZ SKLADA

Člen 69

Sredstva in njihovo razdeljevanje

1. Znesek podpore Skupnosti za razvoj podeželja po tej uredbi za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013, letna razdelitev in najmanjši zneski, ki bodo skoncentrirani v upravičenih regijah po konvergenčnem cilju, določi Svet na predlog Komisije in s kvalificirano večino, v skladu s finančno perspektivo za obdobje 2007 do 2013 in Med-institucionalnim sporazumom o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskega postopka za isto obdobje.

2. 0,25 % sredstev iz odstavka 1 se nameni tehnični pomoči za Komisijo, kakor je določeno v členu 66(1).

3. Zaradi načrtovanja zneskov iz odstavka 1 in njihove poznejše vključitve v splošni proračun Evropskih skupnosti se ti zneski indeksirajo z 2 % na leto.

4. Komisija po državah članicah določi letno razdelitev zneskov iz odstavka 1, po odbitku zneskov iz odstavka 2 in ob upoštevanju:

(a) zneskov, rezerviranih za regije, ki so upravičene do pomoči v okviru konvergenčnega cilja;

(b) pretekle učinkovitosti poslovanja; in

(c) posebnih situacij in potreb, na podlagi objektivnih kriterijev.

5. Poleg zneskov iz odstavka 4 države članice za namen programiranja upoštevajo tudi zneske, ki so posledica modulacije, kakor je določeno v členu 12(2) Uredbe (ES) št. 1290/2005.

6. Komisija zagotovi, da celotni letni znesek dodeljenih sredstev EKSRP, ki izhaja iz Usmerjevalnega oddelka EKUJS za vsako državo članico na podlagi te uredbe ter iz ESRR, KS in ESS v skladu s predpisi Skupnosti o splošnih določbah o ESRR, ESS in KS, ki velja za te sklade za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013, vključno

s prispevkom ESRR, v skladu z zakonodajo Skupnosti, ki velja za Evropski sosedski instrument, iz Predpristopnega instrumenta v skladu z zakonodajo Skupnosti, ki velja za ta instrument in iz tistega dela FIUR, ki prispeva h konvergenčnem cilju, za posamezno državo članico ne presega 4 % njenega BDP, kakor je bil ocenjen ob sprejetju Medinstitucionalnega sporazuma o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskega postopka.

Člen 70

Prispevki iz Sklada

1. V odločitvi, s katero se sprejme program razvoja podeželja, mora biti določen najvišji prispevek EKSRP za vsako os v okviru meja prožnosti, ki se jih določi v skladu s postopkom iz člena 90(2). Kadar je to potrebno, morajo biti v odločitvi jasno prikazana sredstva, odobrena regijam, ki so upravičene do pomoči v okviru konvergenčnega cilja.

2. Prispevki EKSRP se izračunajo na osnovi celotnega zneska upravičenih javnih izdatkov.

3. Za vsako os se določi stopnja prispevkov EKSRP.

(a) Za os 1 (konkurenčnost) in os 3 (diverzifikacija in kakovost življenja) pa tudi za tehnično pomoč iz člena 66(2) se uporabljajo naslednje zgornje meje:

(i) 75 % upravičenih javnih izdatkov v regijah, upravičenih po konvergenčnem cilju;

(ii) 50 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah.

(b) Za os 2 (izboljšanje okolja in podeželja) in os 4 (Leader) se upoštevajo naslednje zgornje meje:

(i) 80 % upravičenih javnih izdatkov v regijah upravičenih po konvergenčnem cilju;

(ii) 55 % upravičenih javnih izdatkov v drugih regijah.

Najnižja stopnja prispevkov EKSRP na ravni osi je 20 %.

4. Ne glede na zgornje meje, določene v odstavku 3, se lahko pri programih za najbolj oddaljene regije in manjše Egejske otoke, v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93, prispevki EKSRP povečajo do 85 %.

5. Za države članice, ki na podlagi drugega pododstavka člena 66(3) izberejo poseben program, je gornja meja prispevka EKSRP 50 % upravičenih javnih izdatkov.

6. Ukrepi tehnične pomoči, ki so bili sprejeti na pobudo Komisije ali v njenem imenu, se lahko financirajo 100 %.

7. Izdatek, ki ga sofinancira EKSRP, ne more biti hkrati sofinanciran s prispevki iz Strukturnih skladov, KS ali drugih finančnih instrumentov Skupnosti.

Lahko se financira samo v okviru ene osi programa razvoja podeželja. Ko dejavnost spada pod ukrepe iz več kot ene osi, se izdatek pripiše prevladujoči osi.

8. Pri javnih izdatkih za pomoč podjetjem se upoštevajo omejitve, ki veljajo za državno pomoč, razen če ta uredba ne določa drugače.

Člen 71

Upravičenost izdatkov

1. Brez poseganja v člen 39(1) Uredbe (ES) št. 1290/2005 izdatek pride v poštev za prispevek EKSRP, če ustrezno pomoč dejansko izplača plačilna agencija med 1. januarjem 2007 in 31. decembrom 2015. Sofinancirane dejavnosti se ne smejo zaključiti pred datumom začetka upravičenosti do pomoči.

Nov izdatek, dodan ob spremembi programa iz člena 19, pride v poštev od datuma, ko Komisija prejme prošnjo za spremembo programa.

2. Izdatki pridejo v poštev za prispevke iz EKSRP samo, če so nastali pri dejavnostih, za katere se je odločil organ upravljanja zadevnega programa ali programa v okviru njegove odgovornosti na podlagi izbirnih meril, ki jih določi pristojni organ.

3. Pravila o upravičenosti izdatkov se določijo na nacionalni ravni ob upoštevanju posebnih pogojev, ki so bili v tej uredbi določeni za nekatere ukrepe za razvoj podeželja.

Izdatki, ki ne pridejo v poštev za prispevek EKSRP:

(a) DDV, razen nepovratni DDV, ki ga dejansko in dokončno plačajo drugi upravičenci, ki pa niso oproščeni davka, kot to določa prvi pododstavek člena 4(5) Šeste direktive Sveta o DDV 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o uskladitvi zakonodaje držav članic o davkih na dohodek - Skupni sistem davka na dodano vrednost: skupna osnova za odmero ⁽¹⁾;

(b) obresti za dolgove, brez poseganja v odstavek 5;

(c) odkup zemljišča, katerega strošek presega 10 % vseh upravičenih izdatkov pri zadevni dejavnosti. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih se lahko za dejavnosti v zvezi z varstvom okolja določijo višji odstotki.

4. Odstavki 1 do 3 se ne uporabljajo za člen 66(1).

5. Ne glede na odstavek 3(b) se lahko prispevek EKSRP izplača tudi v drugačni obliki, kot je nepovratna neposredna pomoč. Natančna pravila se določijo v skladu s postopkom iz člena 90(2).

Člen 72

Trajnost dejavnosti, vezanih na naložbe

1. Brez poseganja v pravila, ki se nanašajo na svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja v smislu členov 43 in 49 Pogodbe, mora država članica zagotoviti, da ohrani prispevek EKSRP za naložbeno dejavnost, če pri tej dejavnosti v roku petih let od odločbe o financiranju, ki jo sprejme organ upravljanja, ne pride do bistvene spremembe, ki:

(a) vpliva na njeno naravo ali pogoje izvajanja ali pa daje neupravičeno prednost kakemu podjetju ali javni organizaciji;

(b) izvira iz spremembe narave lastništva dela infrastrukture ali pa iz prenehanja ali premestitve proizvodne dejavnosti.

2. Neupravičeno izplačani zneski se povrnejo v skladu s členom 33 Uredbe (ES) št. 1290/2005.

⁽¹⁾ UL L 145, 13.6.1977, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2004/66/ES (UL L 168, 1.5.2004, str. 35).

NASLOV VI

UPRAVLJANJE, NADZOR IN INFORMIRANJE

POGLAVJE I

UPRAVLJANJE IN NADZOR

Člen 73

Odgovornosti Komisije

Z namenom zagotavljanja dobrega finančnega poslovanja v okviru deljenega upravljanja v skladu s členom 274 Pogodbe, Komisija izvaja ukrepe in nadzor iz člena 9(2) Uredbe (ES) št. 1290/2005.

Člen 74

Odgovornosti držav članic

1. Z namenom zagotavljanja učinkovite zaščite finančnih interesov Skupnosti, države članice sprejmejo vse zakonodajne, zakonske in administrativne ukrepe, ki so določeni v členu 9(1) Uredbe št. 1290/2005.

2. Za vsak program razvoja podeželja države članice imenujejo naslednje organe:

- (a) organ upravljanja, ki je zadolžen za upravljanje zadevnega programa in je lahko javna ali zasebna organizacija, delujoča na nacionalni ali regionalni ravni, ali pa država članica sama, če izvaja to nalogo;
- (b) akreditirana plačilna agencija v smislu člena 6 Uredbe (ES) št. 1290/2005;
- (c) certifikacijski organ v smislu člena 7 Uredbe (ES) št. 1290/2005.

3. Države članice za vsak program razvoja podeželja zagotovijo uvedbo ustreznega sistema upravljanja in nadzora, ki zagotavlja jasno dodelitev in ločitev nalog med organom upravljanja in ostalimi organi. Države članice so odgovorne za zagotavljanje učinkovitega delovanja sistemov v celotnem programskem obdobju.

4. Države članice izvajajo nadzor v skladu z natančnimi izvedbenimi pravili, določenimi v skladu s postopkom iz člena 90(2) ob upoštevanju vrste in intenzivnosti nadzora, ki so prilagojena naravi različnih ukrepov za razvoj podeželja.

Člen 75

Organ upravljanja

1. Organ upravljanja je odgovoren za učinkovito, smotno in pravilno vodenje in izvajanje programa, še posebej pa mora:

- (a) zagotavljati, da so dejavnosti izbrane za financiranje v skladu z merili, ki se uporabljajo za program razvoja podeželja;
- (b) zagotavljati sistem za beleženje in vzdrževanje statističnih podatkov o izvajanju v računalniški obliki, primerni za namene spremljanja in vrednotenja;
- (c) zagotavljati, da so upravičenci in ostali subjekti, ki sodelujejo pri izvajanju dejavnosti:
  - (i) obveščeni o svojih obveznostih, ki so posledica dodelitve pomoči, in da uporabljajo ločen računovodski sistem ali pa ustrezne računovodske kode za vse transakcije, ki so povezane z dejavnostjo;
  - (ii) da se zavedajo zahtev v zvezi z dostavljanjem podatkov organu upravljanja ter evidenco učinkov in rezultatov;
- (d) zagotavljati, da je vrednotenje programa izvedeno v časovnih rokih, določenih v tej uredbi, in v skladu s skupnim okvirom spremljanja in vrednotenja ter da so njegovi rezultati predloženi ustreznim nacionalnim organom in Komisiji;
- (e) voditi nadzorni odbor in mu pošiljati dokumente, potrebne za spremljanje izvajanja programa z vidika njegovih posebnih ciljev;

- (f) zagotavljati upoštevanje obveznosti, ki se nanašajo na obveščanje javnosti iz člena 76;
- (g) sestaviti letno poročilo o napredku in ga, potem ko ga sprejme nadzorni odbor, predložiti Komisiji;
- (h) zagotavljati, da plačilna agencija pred odobritvijo plačil prejme vse potrebne informacije, zlasti tiste o uporabljenih postopkih in kakršnih koli kontrolah, ki se izvajajo za dejavnosti, izbrane za financiranje.

2. V primeru, da se del njegovih nalog prenese na drugo organizacijo, mora organ upravljanja ohraniti celotno odgovornost za učinkovitost in pravilnost vodenja in izvajanja teh nalog.

POGLAVJE II

INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Člen 76

Informiranje in obveščanje javnosti

1. Države članice posredujejo informacije in obveščajo javnost o nacionalnih strateških načrtih, programih razvoja podeželja in prispevkih Skupnosti.

Te informacije so namenjeni splošni javnosti. Posebej izpostavljajo vlogo Skupnosti in zagotavljajo transparentnost pomoči EKSRP.

2. Organ upravljanja programa je odgovoren za obveščanje javnosti o njem:

- (a) možne upravičence, strokovna združenja, ekonomske in socialne partnerje, organizacije za spodbujanje enakosti med moškimi in ženskami in ustrezne nevladne organizacije, vključno z okoljskimi, obvešča o možnostih, ki jih nudi program, in o pravilih za pristop k finančni podpori iz programa;
- (b) upravičence obvešča o prispevku Skupnosti;
- (c) splošno javnost obvešča o vlogi, ki jo ima Skupnost v programih, in o njihovih rezultatih.

NASLOV VII

SPREMLJANJE IN VREDNOTENJE

POGLAVJE I

SPREMLJANJE

Člen 77

Nadzorni odbor

1. Za vsak program razvoja podeželja se v obdobju največ treh mesecev po odločbi o odobritvi programa ustanovi nadzorni odbor.

Vsak nadzorni odbor sestavi svoj poslovnik znotraj institucionalnega, pravnega in finančnega okvira zadevne države članice ter ga sprejme sporazumno z organom upravljanja, da zagotovi opravljanje svojih dolžnosti v skladu s to uredbo.

2. Vsakemu nadzornemu odboru predseduje predstavnik države članice ali organa upravljanja.

Država članica določi njegovo sestavo, vključno s partnerji iz člena 6(1).

Predstavniki Komisije lahko na lastno pobudo sodelujejo pri delu nadzornega odbora kot svetovalci.

3. Države članice z regionalnimi programi lahko ustanovijo nacionalni odbor za spremljanje, ki usklajuje izvajanje teh programov v zvezi z nacionalno strategijo in črpanje finančnih sredstev.

Člen 78

Odgovornosti nadzornega odbora

Nadzorni odbor se mora prepričati o uspešnosti izvajanja programa razvoja podeželja. V ta namen nadzorni odbor:

- (a) v štirih mesecih po sprejetju odločitve o odobritvi programa svetuje v zvezi z merili za izbor aktivnosti, ki bodo financirane. Merila za izbor se revidirajo glede na programske potrebe;
- (b) periodično ocenjuje napredek pri doseganju posebnih ciljev programa na podlagi dokumentov, ki jih predloži organ upravljanja;
- (c) preverja rezultate izvajanja, še posebej doseganje ciljev, ki so bili zastavljeni v okviru vsake od osi in rezultate sprotnih vrednotenj;
- (d) obravnava in sprejme letno poročilo o napredku in zadnje poročilo o napredku, preden sta poslani Komisiji;
- (e) lahko predlaga organu upravljanja vsako prilagoditev ali revizijo programa, ki lahko pripomore k doseganju ciljev EKSRP iz člena 4 ali k boljšemu upravljanju, vključno s finančnim poslovanjem;
- (f) obravnava in sprejme vsak predlog za spremembo vsebine iz odločbe Komisije o prispevkih iz EKSRP.

Člen 79

Postopki spremljanja

1. Organ upravljanja in nadzorni odbor spremljata kakovost izvajanja programa.
2. Organ upravljanja in nadzorni odbor spremljata vsak program razvoja podeželja s pomočjo finančnih kazalnikov ter kazalnikov učinka in rezultatov.

Člen 80

Okvir skupnega spremljanja in vrednotenja

Okvir skupnega spremljanja in vrednotenja se pripravi v sodelovanju med Komisijo in državami članicami ter sprejme v skladu s postopkom iz člena 90(2). Okvir določa

omejeno število skupnih kazalnikov, ki se uporabljajo pri vsakem programu.

Člen 81

Kazalniki

1. Napredek, učinkovitost in uspešnost programov razvoja podeželja glede na njihove cilje se meri s pomočjo kazalnikov, ki se nanašajo na izhodiščno stanje ter na finančno izvajanje, učinke, rezultate in vpliv programov.
2. Vsak program razvoja podeželja določa omejeno število dodatnih kazalnikov, ki so značilni za ta program.
3. Če to dopušča narava pomoči, se podatki, ki se nanašajo na kazalnike, razčlenijo na podlagi spola in starosti upravičencev.

Člen 82

Letno poročilo o napredku

1. Prvič leta 2008 in do 30. junija vsako leto organ upravljanja pošlje Komisiji letno poročilo o napredku pri izvajanju programa. Organ upravljanja pošlje Komisiji zadnje letno poročilo o napredku pri izvajanju programa do 30. junija 2016.
2. Vsako letno poročilo o napredku vsebuje naslednje elemente:
  - (a) vsakršno spremembo splošnih pogojev, ki ima neposreden vpliv na pogoje izvajanja programa, ter vsako spremembo nacionalnih politik in politik Skupnosti, ki vpliva na usklajenost EKSRP in ostalih finančnih instrumentov;
  - (b) napredek pri programu v skladu z zadanimi cilji, določen na podlagi kazalnikov učinka in rezultata;
  - (c) podatke o finančnem izvajanju programa, ki za vsak ukrep izkazujejo izdatke, izplačane upravičencem; če se program nanaša na regije v okviru konvergenčnega cilja, se izdatki prikazujejo ločeno;
  - (d) povzetek dejavnosti sprotnih vrednotenj v skladu s členom 86(3);

- (e) ukrepe organa upravljanja in nadzornega odbora, namenjene zagotavljanju kakovosti in učinkovitosti izvajanja programa, še zlasti:

Člen 83

Letni pregled programov

- (i) ukrepe spremljanja in vrednotenja;
- (ii) povzetek večjih težav, ki so nastale pri vodenju programa, in vse ukrepe, ki so bili sprejeti, tudi tiste v zvezi s pripombami iz člena 83;

1. Vsako leto ob predložitvi letnega poročila o napredku Komisija in organ upravljanja pregledata glavne rezultate preteklega leta v skladu s postopki, ki so določeni v dogovoru z zadevno državo članico in organom upravljanja.

2. Po tem pregledu lahko Komisija poda pripombe državi članici in organu upravljanja, ki o tem obvesti nadzorni odbor. Država članica obvesti Komisijo o ukrepanju v zvezi s temi pripombami.

- (iii) uporabo tehnične pomoči;

POGLAVJE II

VREDNOTENJE

- (iv) ukrepe za zagotavljanje obveščanja javnosti v skladu s členom 76;

Člen 84

Splošne določbe

- (f) izjavo o usklajenosti s politikami Skupnosti na področju podpore, vključno z navedbo težav, ki so pri tem nastale, in ukrepov za njihovo odpravljanje;
- (g) če je to potrebno, ponovno uporabo vrnjene pomoči v skladu s členom 33 Uredbe (ES) št. 1290/2005.

1. Pri programih razvoja podeželja se izvajajo predhodna, vmesna in naknadna vrednotenja v skladu s členi 85, 86 in 87.

2. Omenjena vrednotenja so namenjena izboljšanju kakovosti, učinkovitosti in uspešnosti izvajanja programov razvoja podeželja. Z njimi se oceni vpliv programov z vidika strateških smernic Skupnosti iz člena 9 in težav pri razvoju podeželja, značilnih za zadevne države članice in regije, ob upoštevanju zahtev po trajnostnem razvoju, vpliva na okolje in izpolnjevanja zahtev ustrezne zakonodaje Skupnosti.

3. Na podlagi člena 26 Uredbe (ES) št. 1290/2005 je poročilo sprejemljivo, če vsebuje vse elemente, navedene v odstavku 2, in omogoča oceno izvajanja programa.

3. Dejavnosti vrednotenja se ustrezno organizirajo v okviru odgovornosti držav članic ali Komisije.

Komisija ima na razpolago dva meseca po predložitvi letnega poročila o napredku s strani organa upravljanja, da o njem poda pripombe. Za zadnje poročilo o programu se ta rok podaljša na pet mesecev. Če Komisija v tem roku ne poda odgovora, se poročilo šteje za sprejeto.

4. Vrednotenja iz odstavka 1 izvajajo neodvisni strokovnjaki za vrednotenje. Rezultati se dajo na razpolago v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (¹).

5. Države članice zagotovijo človeške in finančne vire, potrebne za izvedbo vrednotenij, organizirajo pridobivanje in zbiranje zahtevanih podatkov ter uporabljajo različne informacije, ki jih zagotavlja sistem spremljanja.

4. Podrobnosti v zvezi z letnim poročilom o napredku za posamezne programe na podlagi člena 66(3) se določijo v skladu s postopkom iz člena 90(2).

(¹) UL L 145, 31.5.2001, str. 43.

6. Države članice in Komisija se dogovorijo o metodah in standardih vrednotenja, ki se uporabljajo na pobudo Komisije v okviru iz člena 80.

Povzetek teh dejavnosti se vključi v letno poročilo o napredku iz člena 82.

Člen 85

Predhodno vrednotenje

1. Predhodno vrednotenje je del priprave vsakega programa razvoja podeželja in je namenjeno optimizaciji delitve proračunskih sredstev in izboljšanju kakovosti programa. Z njim se ugotavljajo in ocenjujejo srednjeročne in dolgoročne potrebe, cilji, ki jih je treba doseči, pričakovani rezultati, ovrednoteni cilji, še zlasti z vidika vpliva na izhodiščno stanje, dodana vrednost Skupnosti, v kolikšni meri se upoštevajo prednostne naloge Skupnosti, spoznanja, pridobljena na podlagi prejšnjih programiranj ter kakovost postopkov izvajanja, spremljanja, vrednotenja in finančnega poslovedenja.

2. Predhodno vrednotenje se izvaja v okviru odgovornosti države članice.

Člen 86

Vmesno in naknadno vrednotenje

1. Države članice vzpostavijo sistem sprotnega vrednotenja za vsak program razvoja podeželja.

2. Organ upravljanja programa in nadzorni odbor uporabljata sprotno vrednotenje za:

(a) pregled napredka programa glede na njegove cilje s pomočjo kazalnikov rezultatov in, kjer je primerno, kazalnikov vpliva;

(b) izboljšanje kakovosti programov in njihovega izvajanja;

(c) pregled predlogov za bistvene spremembe programov;

(d) pripravo vmesnega in naknadnega vrednotenja.

3. Od leta 2008 organ upravljanja nadzornemu odboru vsako leto poroča o dejavnostih sprotnega vrednotenja.

4. Leta 2010 se sprotno vrednotenje opravi v obliki ločenega poročila o vmesnem vrednotenju. Pri tem vrednotenju se predlagajo ukrepi za izboljšanje kakovosti programov in njihovega izvajanja.

Na pobudo Komisije se izvede povzetek poročil o vmesnem vrednotenju.

5. Leta 2015 se sprotno vrednotenje opravi v obliki ločenega poročila o naknadnem vrednotenju.

6. S pomočjo vmesnega in naknadnega vrednotenja se pregleda stopnja uporabe sredstev, uspešnost in učinkovitost programiranja EKSRP, njegov socialno-ekonomski vpliv in njegov vpliv na prednostne naloge Skupnosti. Vrednotenja se nanašajo na cilje programa in stremijo k pridobivanju spoznanj o politiki razvoja podeželja. V njih so prikazani dejavniki, ki prispevajo k uspešnemu ali neuspešnemu izvajanju programov, tudi glede njihove trajnosti, prikazane pa so tudi dobre prakse.

7. Sprotno vrednotenje se organizira na pobudo organov upravljanja v sodelovanju s Komisijo. Organizirano je na večletni osnovi in zajema obdobje 2007—2015.

8. Komisija na lastno pobudo uvede ukrepe za zagotavljanje usposabljanja, izmenjavo dobrih praks in informacij za sprotne strokovnjake za vrednotenje in strokovnjake v državah članicah ter člane nadzornih odborov, organizira pa tudi tematska in zbirna vrednotenja.

Člen 87

Povzetek naknadnih vrednotenij

1. Povzetek naknadnih vrednotenij se, v okviru odgovornosti Komisije, izdelava v sodelovanju z državo članico in nadzornim odborom, ki zbereta vse podatke, potrebne za njegovo pripravo.

2. Povzetek naknadnih vrednotenij mora biti dokončan najkasneje do 31. decembra 2016.

NASLOV VIII

DRŽAVNA POMOČ

Člen 88

Uporaba pravil za državno pomoč

1. Razen če v tem naslovu ni drugače določeno se členi 87, 88 in 89 Pogodbe uporabljajo za podporo držav članic razvoju podeželja.

Vendar se členi 87, 88 in 89 Pogodbe ne uporabljajo za finančne prispevke držav članic kot dopolnila podpori Skupnosti za razvoj podeželja na področju uporabe člena 36 Pogodbe v skladu z določbami te uredbe.

2. Pomoč za posodabljanje kmetijskih gospodarstev, ki presega stopnje iz Priloge v zvezi s členom 26(2) je prepovedana. Ta prepoved se ne uporablja za pomoč, namenjeno naslednjim naložbam:

(a) naložbam, ki se večinoma izvajajo v okviru javnega interesa in so povezane z ohranjanjem tradicionalnih krajin, ki jih oblikujejo kmetijske in gozdarske dejavnosti, ali pa se nanašajo na premestitve kmetijskih poslopij;

(b) naložbam v varstvo in izboljšanje okolja;

(c) naložbam v izboljšanje higienskih razmer na živinorejskih gospodarstvih in dobrega počutja živali ter naložbam v zvezi z varnostjo na delovnem mestu.

3. Državna pomoč, ki se dodeli kmetom kot nadomestilo zaradi naravnih omejitev na gorskih območjih in na ostalih območjih z omejenimi možnostmi, se prepove v primeru, da ni zadoščeno pogojem iz člena 37. Kljub temu se lahko v ustrezno utemeljenih primerih dodeli dodatna pomoč, ki presega zneske, določene na podlagi člena 37(3).

4. Državna pomoč, namenjena podpori kmetom, ki prevzamejo kmetijsko okoljske obveznosti ali obveznosti na področju dobrega počutja živali, a ne izpolnjujejo pogojev iz členov 39 in 40 je prepovedana. Kljub temu se lahko v ustrezno utemeljenih primerih dodeli dodatna pomoč, ki presega najvišje zneske iz Priloge v zvezi s členoma 39(4) in 40(3). V izjemnih primerih se dopusti ustrezno utemeljeno odstopanje od najkrajšega obdobja trajanja teh obveznosti iz členov 39(3) in 40(2).

5. Državna pomoč, namenjena kmetom za prilagajanje zahtevnim standardom, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti na področjih varstva okolja, javnega zdravja, zdravja živali in rastlin, dobrega počutja živali in varstva pri delu je prepovedana, če ni zadoščeno pogojem iz člena 31. Kljub temu se lahko dodeli dodatna pomoč, ki presega najvišje zneske, določene na podlagi navedenega člena, namenjena kmetom za uskladitev z nacionalno zakonodajo, ki presega standarde Skupnosti.

6. Če ustrezna zakonodaja Skupnosti ne obstaja, se državna pomoč kmetom za prilagajanje zahtevnim standardom, ki temeljijo na zakonodaji Skupnosti na področjih okolja, javnega zdravja, zdravja živali in rastlin, dobrega počutja živali in varstva pri delu, prepove, če ni zadoščeno pogojem iz člena 31. Dodatna pomoč, ki presega najvišje zneske iz Priloge v zvezi s členom 31(2), se lahko dodeli, če je utemeljena v skladu s členom 31.

Člen 89

Dodatno nacionalno financiranje

Državno pomoč, namenjeno zagotavljanju dodatnega financiranja razvoja podeželja, za katerega se dodeli podpora Skupnosti, priglasijo države članice in odobri Komisija v skladu z to uredbo kot del programiranja iz člena 16. Prvi stavek člena 88(3) Pogodbe se za tako priglašeno pomoč ne uporablja.

NASLOV IX

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 90

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za razvoj podeželja (v nadaljnjem besedilu „Odbor“).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje iz člena 4(3) Odločbe 1999/468/ES je en mesec.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 91

Izvedbena pravila

Poleg ukrepov, predvidenih v posebnih določbah te uredbe, se sprejmejo še natančna pravila za njeno izvajanje v skladu s postopkom iz člena 90(2), ki zajemajo zlasti:

- (a) predstavitev predlaganih programov razvoja podeželja;
- (b) pogoje, ki urejajo nekatere ukrepe za razvoj podeželja.

Člen 92

Prehodne določbe

1. Kadar so potrebni posebni ukrepi za olajšanje prehoda iz veljavnega sistema na sistem, ki ga uvaja ta uredba, se ti ukrepi sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 90(2).

2. Taki ukrepi se sprejmejo še zlasti za vključitev obstoječe podpore Skupnosti, ki jo je odobrila Komisija iz Usmerjevalnega oddelka ali iz Jamstvenega oddelka EKUJS za obdobje, ki se konča po 1. januarju 2007, v podporo za razvoj podeželja iz te uredbe in za izvedbo naknadnih vrednotenih programov iz obdobja 2000—2006.

Člen 93

Razveljavitev

1. Uredba (ES) št. 1257/1999 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2007, razen členov 13(a), 14(1) in prvih dveh alinej 14(2), 15, 17 do 20, 51(3) in 55(4) ter dela Priloge I, ki določa znesek iz člena 15(3). Te določbe se razveljavijo s 1. januarjem 2010, ob upoštevanju akta Sveta, sprejetega v skladu s postopkom iz člena 37 Pogodbe.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se razumejo kot sklicevanja na to uredbo.

Uredba (ES) št. 1257/1999 se še naprej uporablja za ukrepe, ki jih pred 1. januarjem 2007 odobri Komisija v okviru omenjene uredbe.

2. Direktive in sklepi Sveta, ki določajo in spreminjajo sezname območij z omejenimi možnostmi in so bili sprejeti v skladu s členom 21(2) Uredbe (ES) št. 950/97 se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2010, ob upoštevanju akta Sveta, sprejetega v skladu s postopkom iz člena 37 Pogodbe.

Člen 94

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Uporablja se za podporo Skupnosti v zvezi s programskim obdobjem, ki se začne 1. januarja 2007. Vendar se ta uredba ne uporablja pred začetkom veljavnosti predpisov Skupnosti o splošnih določbah o ESRR, ESS in KS za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2013, razen členov 9, 90, 91 in 92, ki se uporabljajo od začetka veljavnosti te uredbe.

Ne glede na drugi pododstavek se členi 37, 50(2) do (4) in 88 (3) uporabljajo od 1. januarja 2010, ob upoštevanju akta Sveta, sprejetega v skladu z postopkom iz člena 37 Pogodbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 20. septembra 2005

Za Svet
Predsednik
M. BECKETT

PRILOGA

ZNESKI IN STOPNJE PODPORE

Člen	Predmet	Znesek v EUR ali stopnja	
22(2)	Pomoč mladim prevzemnikom kmetij (*)	55 000	
23(6)	Zgodnje upokojevanje	18 000 180 000 4 000 40 000	na prenosnika na leto celoten znesek na prenosnika na delavca na leto celoten znesek na delavca
24(2)	Svetovalne storitve	80 % 1 500	upravičenih stroškov na svetovalno storitev najvišji upravičeni znesek
26(2)	Intenzivnost pomoči za posodabljanje kmetijskih gospodarstev	60 % 50 % 50 %	zneska upravičene naložbe mladih kmetov na območjih iz člena 36(a) (i), (ii) in (iii) zneska upravičene naložbe drugih kmetov na območjih iz člena 36(a) (i), (ii) in (iii) zneska upravičene naložbe mladih kmetov na drugih območjih
		40 % 75 % 75 %	zneska upravičene naložbe drugih kmetov na drugih območjih zneska upravičene naložbe v najbolj oddaljenih regijah in na manjših egejskih otokih v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 zneska upravičene naložbe v državah članicah, ki so k Skupnosti pristopile 1. maja 2004, za izvajanje Direktive Sveta 91/676/EGS (1) v obdobju največ štirih let od dneva pristopa v skladu s členoma 3 (2) in 5(1) te direktive
27(3)	Intenzivnost pomoči za izboljšanje gospodarske vrednosti gozdov	60 % (**) 50 % 85 % (**)	zneska upravičene naložbe na območjih iz člena 36(a)(i), (ii) in (iii) zneska upravičene naložbe na drugih območjih zneska upravičene naložbe v najbolj oddaljenih regijah

Člen	Predmet	Znesek v EUR ali stopnja	
28(2)	Intenzivnost pomoči za dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom	50 %	zneska upravičene naložbe na območjih v okviru konvergenčnega cilja
		40 %	zneska upravičene naložbe v drugih regijah
		75 %	zneska upravičene naložbe v najbolj oddaljenih regijah
		65 %	zneska upravičene naložbe v manjših Egejskih otokih v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93
31(2)	Najvišji znesek podpore za izpolnjevanje standardov	10 000	na gospodarstvo
32(2)	Najvišji znesek podpore za sodelovanje v shemah kakovosti hrane	3 000	na gospodarstvo
33	Intenzivnost pomoči za dejavnosti informiranja in pospeševanja prodaje	70 %	upravičenih stroškov dejavnosti
34(3)	Najvišji znesek za delno samoskrbna kmetijska gospodarstva	1 500	na kmetijsko gospodarstvo na leto
35(2)	Skupine proizvajalcev: zgornja meja v odstotkih tržne proizvodnje v prvih petih let po priznanju	5 %, 5 %, 4 %, 3 % in 2 % (***)	za prvo, drugo, tretje, četrto in peto leto glede na tržno proizvodnjo do 1 000 000 EUR
		2,5 %, 2,5 %, 2,0 %, 1,5 % in 1,5 %	za prvo, drugo, tretje, četrto in peto leto glede na tržno proizvodnjo, ki presega 1 000 000 EUR
		100 000	za prvo leto
		100 000	za drugo leto
		80 000	za tretje leto
vendar v vsakem od prvih petih let ne sme presegati zneska	60 000	za četrto leto	
	50 000	za peto leto	
37(3)	Najnižje plačilo za omejene možnosti	25	na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi
	Najvišje plačilo za gorska območja	250	na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi
	Najvišje plačilo za območja z drugimi omejitvami	150	na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi
38(2)	Začetno najvišje plačilo Natura 2000 za obdobje, ki ne presega pet let	500 (****)	na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi
	Običajno najvišje plačilo Natura 2000	200 (****)	na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi
39(4)	Enoletni posevki	600 (****)	na hektar
	Specializirane večletne kulture	900 (****)	na hektar
	Druga raba zemljišč	450 (****)	na hektar
	Lokalne pasme, ki jim grozi prenehanje reje	200 (****)	na glavo velike živine
40(3)	Dobro počutje živali	500	na glavo velike živine

Člen	Predmet	Znesek v EUR ali stopnja	
43(4)	Najvišja letna premija za kritje izpada dohodka zaradi pogozdova- nja — za kmete ali njihova združe- nja — za druge fizične osebe ali subjekte zasebnega prava	700 150	na hektar na hektar
43(4), 44(4) in 45 (3)	— Intenzivnost pomoči za stro- ške zagona dejavnosti	80 % (**) 70 % 85 % (**)	upravičenih stroškov na območjih iz člena 36(a)(i), (ii) in (iii) upravičenih stroškov na drugih območjih upravičenih stroškov v najbolj oddaljenih regijah
46 in 47(2)	Natura 2000 in gozdarsko-okoljska plačila — najnižje plačilo — najvišje plačilo	40 200 (****)	na hektar na hektar

(¹) Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1).

(*) Pomoč za zagon dejavnosti se lahko dodeli v obliki enkratne premije do največ 40 000 EUR ali v obliki subvencije obrestne mere, katere kapitalizirana vrednost ne sme presežati 40 000 EUR. Za obe obliki pomoči skupaj pa najvišja vrednost ne sme presežati 55 000 EUR.

(**) Se ne uporablja za tropske ali subtropske gozdove v državni lasti in površine z drugim gozdnim rastjem na območjih Azorov, Madeire, Kanarskih otokov, manjših Egejskih otokov v smislu Uredbe (EGS) št. 2019/93 in francoskih čezmorskih departmajev.

(***) V primeru Malte lahko Komisija določi najnižji znesek pomoči za proizvodne sektorje, ki imajo izjemno nizek donos.

(****) Ti zneski se lahko povečajo v izjemnih primerih ob upoštevanju posebnih okoliščin, utemeljenih v programih razvoja podeželja.